

Izšla ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 20— Din
za inozemstvo 30—
neobvezno

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišтво:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnici:

Maribor, Barvarska ul. 1
Celje, Aleksandrova c.

Račun pri pošt. čeki,
zavodu št. 11.812.

Ljubljana, 24. januarja.

Politični položaj v naši državi se prav zanimivo obrača. Klerikaleci in muslimani, ki so skozi leta svoje pristaje vzgajali v svetem ogorčenju proti demokratskemu bavlju, morajo s tem bavljavom sodelovati. Vse, kar je zla na svetu, so obešali klerikaleci demokratom, in šli so raje vraga pomagat, samo da oškodujejo JDS. Tako je prišlo do zloglasnega Markovega protokola, ki je vmetil ravli kake v vladu in nam prinesel nečuvno korupcijo s kulukom in nepremišljenimi davki. Tako je prišlo še do nadaljnjih korakov, ki so leto 1923, spremenili v eno najbolj žalostnih dob naše zgodovine.

Stvar pa se obrača in danes morajo klerikaleci s suspenzijo državopravnega programa priznati, da imamo v naši državi drugih nučnih poslov dovolj, ki jih treba urediti. Izenačiti zakonodavstvo in pustiti, da se novi položaj preizkusi v praksi, in potem zopet vrniti se na sporna vprašanja. To da se bo videlo, ali so ta vprašanja sploh še vredna snova. Tako mišljenje je podlaga opozicijskega bloka, če mi ali udeleženci z njim iskreno.

Demokratska stranka stopa v blok brez težav za svoje načelno in taktično stališče. V blok pa jo vodi predvsem oziar na naše obupne gospodarske razmere, ki jih vrh tega zastuplja nečuvna korupcija.

V tem položaju je za vse antikleikalne elemente dolžnost, da se poobno krepko udeležujejo. Mesto da bi v centrali države našli oporo, tim tam izpodkornijejo tla na vse načine. Ne le s političnim preganjanjem in streljanjem v hrbet, tudi z gospodarsko politiko, ki je nihče braniti ne more, amonk jo mora odkriti obanajati. Radikalni so storili vse, da oslabe napredni živeli v Sloveniji v njegovi odpornosti proti avtonomističnim agitacijam. Kljub temu smo ostali dosledni in ostanemo dosledni v bodoče.

Treba pa je v težkem položaju, da se zanesemo predvsem na same sebe, na pravilnost naših načel in svojo delavnost. A ta delavnost se mora v tak dobi še podvojiti. Dogodki dajejo našim načelom prav. Slabosti Beograda, njegovih državnikov in birokracije moramo odtehtati s pomočjo naše budnosti in energije naših zahtev.

JDS je in ostane glasnica narodnega in državnega edinstva. Ako danes je bolj kakor prej zahteva dekoncentracijo uprave, stori to le v državnem interesu. Obenem pa JDS ne more in ne sme pozabljati na gospodarske interese svojih krajev. Gospodarsko ubila in oslabiljena Slovenija bi pomenila izgubo ne le za naše kraje, ampak rožala bi iz zdrave pokrajine nezdrav balast. Homogeni radikalni režim se je izkazal tako nesposobnim, da motimo njegovo rušenje smatrati za državno potrebo na tudi čnejalno za potrebo naše ožje domovine.

Napredno Slovenstvo, ki o državi misli kakor demokraci, je mogočna, a v glavnem še speča sila. Demokratska organizacija se naglo širi in bilo bi prav, če zbudi in organizira vse te latentne moči, katere pravilno asmerjene v delo za našo državo in narodno konsolidacijo, za našo kulturo in vsestransko razvite našega gospodarstva bi pomenilo moč, ki bi jo bilo poznati preko grabe Slovenije.

Pred nami je nova faza političnega razvoja. Naj bi napredne sile začutile, da je zdaj njihov dan napočil. Če gra do na dnevi red preko osebnih intrig malenkostnih zdražbarjev, ki niso nikoli nič delali, a menijo, da brez njih ne gre, bo preobrat od avtonomistične zablodnje v realno politiko našel napredne moči Slovenstva pripravljene.

VELIK UMETNIŠKI USPEH NAŠE OPERE V ZAGREBU.

Zagreb, 24. januarja. r. Nocojšnja predstava »Aida«, ki jo je dirigiral ljubljanski operni ravatelj Rukavina, in v kateri so peli glavne vloge gulč. Zikova, gospa Valonškova-Borova ter gospoda Šimene in Cvejič, je končala z velikim uspehom ljubljanskih gostov. Gledalščje je bilo razprodano. Dirigent in pevec so bili predmet burke pohvale ter so morali vedno znova pred zastor.

MINISTER BENEŠ V PARIZU.

Pariz, 24. januarja. h. Dr. Beneš, ki je ob 9. zjutraj odpotoval iz Londona, je ob 4.30 popoldne v spremstvu legacijskega svetnika Masaryka dospel v Pariz. Na kolodvoru sta ga pričakovala njegova soproga in češkoslovski poslanik v Parizu. Nocoj se vrši v hotelu Carlton svečan dila.

Ureditev srezov v Sloveniji

NOVA SREZKA MESTA. — LIKVIDACIJA POKRAJINSKE UPRAVE BO DO 15. FEBRUARJA KONČANA. — MEDJIMURJE PRIDE K VARRAŽDINSKI OBLASTI. — UPOKOJITEV MARIBORSKEGA VELIKEGA PODŽUPANA PFEIFERJA.

Beograd, 24. januarja. p. Minister notranjih del je pripravil za jutrišnjo sejo min. sveta predloge o dovršitvi likvidacije pokrajinske uprave v Ljubljani in vzpostavitvi novih oblastnih in srezkih uprav.

Po tem predlogu mora biti likvidacija ljubljanske pokrajinske uprave do dne 15. februarja končana in do tega dne vsi posli prenešeni na ljubljanskega in mariborskega vel. župana.

Istočasno se uredijo srezke uprave.

V ljubljanski oblasti se pretvorijo dosedanja okrajna glavarstva na Kranjskem v srez, katerih sedeži ostanejo nespremenjeni. Na ozemlju, ki pripade ljubljanski oblasti od bivše Stajerske, se ustanovi v smislu uredbe z dne 26. aprila 1922. dva nova sreza in sicer laški, ki obsega sodni okraj Laško ter brežlški, ki obsega sodna okraja Brežice in Sevnica. Sedež laškega sreza bo trg Laško, sedež brežlškega v Brežicah.

V območju mariborske oblasti se organizirajo sledeči srezi:

- 1.) MARIBOR LEVI BREG (mesto Maribor, okraj Maribor levi breg, št. Lennart) s sedežem v Mariboru;
- 2.) MARIBOR DESNI BREG (sodna okraja Maribor desni breg in Slovenska Bistrica) s sedežem v Mariboru;
- 3.) DRAVOGRAD (sodna okraja Maribor in Guštanj) s sedežem v Prevaljah;
- 4.) SLOVENJGRAD (sodna okraja Slovenjgradec in Šoštanj brez občine

„Slovenski dan“ v parlamentu

RAZPRAVA O INTERPELACIJAH GLEDE TRBOVELJSKE STAVKE.

Beograd, 24. januarja. p. Današnja seja narodne skupščine je potekla v znamenju interpelacij, ki so se predvsem tikale Slovenije. Prvi je utemeljeval svojo interpelacijo o trboveljski stavki in o bratovski skladnici klerikalec Kremžar v imenu Jugoslovenskega kluba. Nastopil je proti ministrom notranjih poslov, pravosodja, socialne politike ter šum in rud češ da so organi izvršilnih državnih oblasti nastopali proti stavkajočemu delavstvu v prid Trboveljske družbe. Interpelacija poziva ministra, naj nastopi za pravice delavstva, ki se mu morajo v smislu državnih zakonov povrniti odtegnjeni zneski. Proti krivicam naj se uvede stroga preiskava in naj se pred vsem kaznujejo državni organi, ako so se pregrešili proti zakonu.

Pred pričetkom debate je predsednik Jovanović obvestil narodno skupščino o tem, da je minister zunanjih poslov izročil narodni skupščini protokol in konvencije, ki sta jih zaključili Jugoslavija in Grška glede jugoslovenske svobodne cone v Solunu. O teh konvencijah bo razpravljala poseben odbor, ki se izvoli na jutrišnji seji narodne skupščine. Razen ostalih šestih odborov se izbere na jutrišnji seji tudi odbor, ki bo sklepal o sanitetni konvenciji med našo državo in Poljsko.

Nato se je razvila širša interpelacijska debata, ki je od znane stavke trboveljskih rudarjev tudi krenila na splošne gospodarske in industrijske prilike v Sloveniji. Z ozirom na to pišejo beograjski listi, da je bil današnji dan narodne skupščine »slovenski dan«. Posl. Kremžarju so odgovarjali napadeni ministri in branili svoje službene organe. Vsi so se sklicevali na javni red in mir v Sloveniji.

V popoldanski seji je govoril najprej posl. Kugovnik, nato pa posl. Gostinčar, ki je naglašal, da bi vlada morala posvečati večjo pažnjo zaščiti rudarjev. Demokrat Agatonović je konstatiral na podlagi debate, da so ostali rudarji brez zakonske zaščite radi spora o pristojnosti med ministroma Srškićem in Pelešem. Slikal je neznosne razmere v drugih delih države, kjer niti za najprimitivnejšo zaščito delavstva ni poskrbljeno. Tako je bilo n. pr. v rudniku v Aleksincu doslej že 80 smrtnih slučajev, a družine ponesrečenih delavcev so ostale brez vse podpore. Izjavil je, da bo glasoval za prehod na dnevni red, v katerem se stavlja ministru za šume in rude v dolžnost, da posreduje v korist delavstvu. Za njim je govoril poslanec Kapetanović, nato pa je minister Srškić izjavil, da bo minister socialne politike narodni skupščini v kratkem predložil zakonski predlog o zavarovanju rudarskega delavstva. Pristal je na sledeči prehod na dnevni red, ki ga je skupščina tudi soglasno odobrila.

»Pozivlje se kraljevska vlada, da v smislu izjave ministra šum in rud izposluje rudarjem povišanje 4 Din na dan in ukrene, da društva podjetnikov sprejmejo odpuščene delavce nazaj.«

Nato je bila seja zaključena. Interpelacija Voje Lazića in tovarišev o kuluku, bo stavljen na dnevni red v četrtek. Za jutrišnjo sejo je določen nastopni dnevni red: Izvolitev drugega podpredsednika narodne skupščine. Volitev članov sedmerih odborov. Pretres o posojilu 300 milijonov frankov za oboroževanje.

Macdonaldova vlada na delu

SPOLNENJE VLADE. — FORSIRANJE ZVEZE NARODOV.

London, 24. januarja. h. Kabinet delavske stranke se je spopolnil z imenovanjem nastopnih ministrov: Minister za pokojnine Roberts, vrhovni državni pravdnik Hastings, državni pravdnik Slessor, finančni tajnik državnega urada Graham, finančni tajnik vojnega ministrstva Lawson,

parlamentarni tajnik zakladnega urada in glavni govornik v parlamentu Spocr. Za državne podtajnike so bili imenovani Attlee, Sidney, Ponsonby, Rhys Davies, Ritchert, Steward, za parlamentarne tajnike Smith, Morganjones, Greenwood, Margaret Bonfield, Shinwell in Lunnleach.

London, 24. januarja. s. Kabinet je imenoval odseke, ki bodo proučevali vprašanje brezposelnosti, stanovanjsko budo in krizo poljedelstva. Urad angleške delegacije pri Zvezi narodov se bodo znatno razširili ter priključili kot nov oddelek zunanjemu uradu, ker je razširjenje predsedstva Zveze narodov, kateremu naj bi pripadla tudi Nemčija in Rusija, ena naj-

važnejših nalog zunanje politike nove vlade. Strokovnjak delavske stranke za rusko vprašanje Ogrady bo najbrže imenovan za poslanika v Moskvi, ko bo nova vlada diplomatsko priznala sovjetsko vlado.

London, 24. januarja. j. »Evening Standard« poroča, da se Macdonald pogaja z bivšim glavnim urednikom tednika »Nation« Massinghamom, ki je zopet iz liberalne stranke prestopil v delavsko stranko, naj bi prevzel poslaniško mesto v Berlinu.

VENIZELOSOV EKSPOZE.

Atene, 24. januarja. r. Danes je min. predsednik Venizelos v svojem govoru o zunanjem položaju izjavil, da se zblizanje med Francijo in Grško še ni pojavilo. Francija in Anglija Grčije ne marat več za zaveznico. Le tej ostaja le še želja, da bo vsaj v bodočnosti smotrna kakor njih prijateljica. Razprava o dinastiji in o vprašanju republike je odložena na jutri.

Radić na Hrvatskem?

SKRIVEN PREHOD PREKO SLOVENSKE MEJE? — SEJA FEDERATIVNEGA BLOKA.

Beograd, 24. januarja. p. Nocoj se je v političnih krogih raznašala vest, da Radić od včera čaka ob jugoslovenski meji pri Mariboru in da bo skušal na isti način, kakor je odšel, zopet vrniti se v Zagreb. Po drugi verziji je Radić že doma, kjer se skriva. V ponedeljek je bil pri njem podpredsednik HRSS dr. Maček, ki mu je baje nujno nasvetoval, da naj se zopet vrne. Posl. Maček je prispejel že včeraj zopet v Zagreb. Za soboto je sklicana seja federalističnega bloka, katere se udeležita posl. Korošec in Spaho. Na tej seji se naj odloči ali pridejo radićevci v Beograd ali ne.

Vlada stoji, kakor znano, na stališču, da bi trebalo Radića, čim se vrne domov, takoj aretirati. Ali je vest

o prihodu Radića resnična ali ne, se ne da dognati. Na vladnih mestih ni dobili nobene točne izjave.

Mnogo važnosti se pripisuje dejstvu, da je minister Peleš, ki je že opetovano razpravljaj z blokaši, sinoči odšel v Zagreb očividno v politični misli.

RADIKALI PONUJAJO IZVRŠITEV MARKOVEGA PROTOKOLA.

Beograd, 24. januarja. p. Po odhodu Pašića v Rim se je politična situacija poostila. Radikalci pozivljejo vse svoje člane, naj ostanejo zbrani v Beogradu. Radikalni listi srdito napadajo opozicijski blok, zlasti pa demokrate. Med tem se je raznesla vest, da so radikalci predlagali Radiću izvršitev Markovega protokola. Radić se še ni definitivno odločil.

Pašić in Ninčić na potu v Rim

SLOVENSKI SPREJEMI V PRIMORJU.

Trst, 24. januarja. a. Ministrski predsednik Pašić in minister zunanjih stvari dr. Ninčić sta prispela v Postojno ob 14.20 V njunem spremstvu so se nahajali Pašićeva soproga in hčerka, Ninčićeva soproga, Pašićev kabinetni načelnik Boško Kristić, Ninčićev kabinetni načelnik Petrović, šef beograjske politične policije Ljubša Lazarević ter zastopniki listov. S Pašićem in Ninčićem je prispel tudi italijanski odpravnik poslov Summonte.

Postaja v Postojni je bila slavnostno okrašena z jugoslovenskimi in italijanskimi zastavami ter slikama kralja Aleksandra in Viktorja Emanuela. Nasproti so prišli jugoslovenskima ministroma v Postojno general Bodrero in jugoslovenski poslanik v Rimu, dr. Antonijević, ki sta z dopoldanskim rimskim brzovlakom prispela v Trst in se ob 10.55 odpeljala v Postojno v spremstvu tržaškega jugoslovenskega konzula g. Rašića, tržaškega prefekta Crispo - Moncade in zastopnikov tržaške kvesture.

V Postojni je v Mussolinijevem imenu pozdravil jugoslovenska ministra tržaški prefekt. Čast jima je izkazal oddelek fašistovske milice in poklonili so se jima predstavniki krajevskih civilnih in vojaških oblasti — posl. Lavrenčič in drugi postojnski veljaki. Gospem so bili poklonjeni šopki cvetlic. Ob 15.30 je vlak odpeljal proti Trstu.

V Trstu so pričakovali vlaka zastopniki oblasti, navzoč je bil tudi tržaški župan, osebe jugoslovenskega konzulata in veliko število jugoslovenskega in italijanskega občinstva. Politično vodstvo našega naroda v Italiji ni bilo zastopano. Oddelek karabinijerjev v veliki uniformi in oddelek fašistovske milice sta

imela častno stražo.

Sprejem na tržaški postaji je bil čisto domač. Pašić se je poljubil s svojim svakom g. Stefanom Dukovićem, bratom gospe Pašićeve, gospem so gospe iz tržaške srbske družbe poklonile cvetlične šopke, govorov ni bilo, navdušenja prav nič, pač pa veliko radovednosti, in gostje so se posedli v avtomobile ter odpeljali na jugoslovenski konzulat, kjer so ostali vse do odhoda rimskega brzovlaka. Minister Ninčić je takoj, ko se je ustavil vlak, nekako izginil, pač da se izogne intervjuom in se je z izvoščkom odpeljal na konzulat. Italijanski novinarji so skušali priti v razgovor s Pašićem in Ninčićem že v Postojni, pa sta oba zelo uljudno odklonila razgovor o stvareh sporazuma. Pač pa se je posrečilo dopisniku lista »Giornale d'Italia«, da je ujel njuno sliko, ki sta mu jo potem oba podpisala. Tudi ob izhodu iz tržaškega postojnega poslopja je novinarski fotograf fotografiral prišlece in je lahni pok magnetizirane patrone povzročil majhno »zabuno«.

Ob 10.05 sta se ministra s svojim spremstvom, v katerem so se nahajali italijanski odpravnik poslov Summonte in general Bodrero, odpeljala proti Rimu. Odhod se bo vršil z enakimi počastmi, kakor eprejem.

Vlak iz Postojne do Trsta in iz Trsta do Rima, s katerima sta se vozila, oziroma se vozila jugoslovenska ministra, sta redna vlaka, ali italijanska železniška uprava ju je preuredila v posebna vlaka, ki sta izključno na razpolago jugoslovenskima ministroma in njunemu spremstvu. Za potnike sta se priredila posebna vlaka, ki sta vozila za ministrskim vlakom.

Prevoz Leninovega trupla v Moskvo

OGROMNE ŽALNE CEREMONIJE.

Moskva, 24. januarja. s. Ob ogromni udeležbi vseh slojev prebivalstva se je danes prepeljalo truplo Lenina iz predmestja Oorka v Moskvo, kjer se je položilo na mrtvaški oder v slavnostnih dvoranah bivše plemiške hiše. Na trgih in cestah, kjer se je pomikal sprevod, so bili postavljeni vojaški kordoni. Ves promet je v mestu počival. Vse trgovine so bile zaprte. Deputacije delavcev in kmetov ter ogromne mase drugega prebivalstva so čakale pred saratovskim kolodvorom, kamor je vlak s truplom dospel

ob 1. popoldne. Krsto, ki je bila prevlečena z rdečim blagom, so odnesli s kolodvora Kallnin, Zinovjev, Stalini in Buharin. Prevoz trupla je trajal dve uri. Sprevod je otvorilo 7 vozov z venci, sledile so tri zastave. Za krsto so sledile Leninova soproga in sestra, njegovi prijatelji in nekateri člani vlade. Na Rdečem trgu so oddečki vseh vrst orožja oddali častni salut. Vojaske letalci so spremljali pogreb. Leninov zdravnik navaja kot vzrok smrti staro arteriosklerozo.

RAZPUST ITALIJANSKEGA PARLAMENTA SANKCIJONIRAN.

Rim, 24. januarja. e. Danes dopoldne je Mussolini predložil kralju v podpis odlok za razpust poslanske zbornice. Kralj je podpisal odlok, ki odreja nove volitve na 6. aprila in sklicanje nove zbornice na 24. maja. Odlok se razglasi po podpisu jugoslovensko-italijanskega sporazuma.

UVEDBA KOVINSKEGA DROBIŽA

Beograd, 24. januarja. p. »Pravda« doznava, da namerava finančno ministrstvo umakniti iz prometa novčaniice po 25 in 50 par ter jih nadomestiti s kovanim denarjem.

Inozemske borze

23. januarja.

CURII: Beograd 6.625, New-York 570.5 London 24.48, Pariz 25.75, Milan 25.10, Praga 10.7750, Budimpešta 0.02, Bukarešta 2.90, Sofija 4.00, Dunaj 0.008175 TRST: Zagreb 26.35 do 26.55, Dunaj 0.0320 do 0.0325, Praga 66.50 do 66.90, Pariz 103.25 do 103.75, London 97.15 do

97.35, New-York 23 do 23.15, Curih 397 do 399, dinarji 26.35 do 26.55, dolarji 23 do 23.16, carinski franki 88.25 do 88.75, uradni težaj lire 445.20.

DUNAJ: Devize: Beograd 812 do 816, Berlin 15.90 do 16.50, Budimpešta 2.41 do 2.51, Bukarešta 355 do 357, London 299.000 do 300.000, Milan 3094 do 3102, New-York 70.935 do 71.185, Pariz 3162 do 3178, Praga 2062 do 2072, Sofija 504 do 508, Curih 12.255 do 12.305; valute: dolarji 70.800 do 71.263, lire 3060 do 3080, dinarji 811 do 817; efekti (v tisočih): Hrvatska eskomptna 140, Jugoslovenska 123, Hrvatska hipotekarna 72, Gutmann 128, Slavonija 190, Trbovlje 702.1, Union 985.

BERLIN (v milijonih): Beograd 47.079, Milan 182.044, London 17.055.750, New-York 4.189.500, Curih 723.680.

LONDON: Beograd 370, Berlin 18 billionov, Pariz 94.20, Milan 97.25, New-York 422.50, Dunaj 300.000, Budimpešta 118 tisoč, Praga 145.

NEW-YORK: Beograd 115, London 422.37, Pariz 448.50, Curih 17.25, Milan 434, Dunaj 0.14, Budimpešta 0.85, Praga 290.

Seja ljubljanskega občinskega sveta

Žalost za Leninom — Občina in pokrajinska uprava — Klerikalci kot avtonomisti nekdanji in sedaj — Interesantna vloga velikega župana Šporna — Hidrocentrala v Medvodah

Ljubljana, 24. januarja.

Danes se je po daljšem odmoru vrhila zopet seja občinskega sveta. Komunistični občinski svetniki, kakor tudi večina socialističnih demokratov so prišli povodom Lenineve smrti v žalni obleki.

Začetkom seje je izročil župan dr. Perič mizarskima delavcema pri Mathianu gg. Jakobu Golarju in Matevžu Ježevku, ki služita že 40 let pri imenovanju tvrdil, meščansko diploma.

Žalne izjave za Leninom.

Nato je imenovan socialističnega kluba prečital obd. svet. Čelešnik izjavo sožalja radi smrti Vladimira Lenina. Pri čitanju te izjave so se dvignili komunisti, socialistični demokrati in klerikalci, dočim so člani demokratske stranke in Zajednice ostali na svojih sedelih. — Nato je prečital tudi g. dr. Lemež žalno izjavo, katero je zaključil z vzklikom: »Slava Leninu! Lenin naj živi! Komunisti, ki so se edini pri čitanju te izjave dvignili raz sedeže, so med vzklikanjem »Slava Leninu« nato zapustili sejo.

Protij pogodbi z Italijo.

Potem se je večina ljubljanskega občinskega sveta, ki dosad ni ganila niti mezinca v obrambo pravice našega naroda na Primorskem in Koroznem, vendarle spomnila, da mora protestirati proti italijansko-jugoslovenski pogodbi, ki jo podpisana je dni v Rimu, in je bila na predlog obd. svetovalec Zajca (SLS sprejeta sledeča izjava: »Občinski svet ljubljanskega sveta pogodbo med Jugoslavijo in Italijo v reškem vprašanju in razmejitvi ob zapadni meji naše države kot nadaljevanje mirovnih porodb, ki jih diktira narodom na podlagi moči in našila svetovni kapitalizem. Občinski svet ljubljanskega sveta stališču samo, odločbe narodov in mednarodnega sporazuma. Mednarodna pogodba in njeni deli pa so potencialni to našega vse brezobzirnosti. Kršitev te najpomembnejše pravice narodov, in namen, služiti edino le imperijalistično kapitalističnim interesom svetovnega kapitala, ki tvorijo neposreden povod sporom in pripravi na nove vojne. Iz tega razloga in spremnih okoliščin obsaja občinski svet ljubljanskega naroda ločnejše vse imperijalistične porodb, ki kradejo narodom pravice samoodločbe in narode zasledujejo ter lahko komisijsno pripravljajo mednarodne spore in nove vojne. Občinski svet je namenja, da mora vlada v imenu države skleniti samo tak sporazum z Italijo, ki bo popolnoma zajamčil vse interese našega naroda.«

Županova naznanila.

Župan se je nato v toplih besedah spomnil umrlega častnega meščana ljubljanskega pisatelja in pesnika Josipa Stritarja. Zbornica je stoji poslušala spominjski govor. Nato je bil prečitan odlok notranjega ministrstva, ki zavrača priziv občinskih svetovalec Turka in dr. Ravnharja glede izvolitve upravnega odbora Mestne hranilnice.

Iz personalno-pravnega odseka.

V smislu stanovanjskega zakona je bilo izvoljenih 10 prisodnikov (iz društva hišnih posestnikov in stanovanjskih najemnikov) v stanovanjsko oblast prve stopnje, v razsodišče pa 20 članov. Za predsednika stanovanjske oblasti je izvoljen podžupan dr. Stanovnik.

Nova municijska skladišča.

Ker je vojaška oblast privolila, da se odstranijo municijska skladišča na ljubljanskem polju, postavi občina med Trzinom in Črnučami na lastne stroške nova skladišča, za ocenitev sedanjih skladišč pa je bila izvoljena šestčlanska komisija. — Ustanova Franje Širnikeve se sprejme v občinsko upravo. — Prošnja slovenskega lovškega društva za znižanje pasje takse za lovske pse je bila odklonjena. Poročilo mestnega posredovalnega urada o poslovanju v preteklem letu se je vzelo na znanje. Po daljši razpravi je bila sklenjena energetska kontrola električne cestne železnice.

Vloga vel. župana Šporna.

Nato se je razvila dolga debata o županovem prizivu proti razsodbi pokrajinske uprave na pritožbe občinskih svetovalec Josipa Turka in Frana Starca proti sklepom občinskega sveta glede poklicnega gasilstva in kreacije uradnih mest. Referent obd. svet. Pirc je naglašal, da je priziv potreben ne samo radi tega, ker je razsodba pokrajinske uprave napačna, iz formalnih ozirov, ampak tudi ker je bila kršena ljubljanska občinska avtonomija. Čudi se (g. Pirc namreč!) da je pokrajinska uprava odločila v prid pritožnikom, ne glede na to, da je po njegovem mnenju gosp. Stare tudi zamudil pritožni rok. Glede sistematizacije novih mest priznava, da je bilo sicer razpisano 10 mest, vendar pa so bila zasedena le najnujnejša. Podžupan dr. Stanovnik (SLS) je naglašal, da je bil ukrep pokrajinske uprave le posledica nastopov komunistov. Ko so namreč oni zapustili vrste Zveze delovnega ljudstva, zatajili interese širokih slojev prebivalstva in oslabili dvotretin-

sko večino dosedanjega občinskega sveta, se je vlada čutila nenadoma močnejšo. Toda občinski svet se kljub temu čuti še vedno dovolj močan. Sicer pa dvomi, da je veliki župan dr. Šporn v tem slučaju ravnal po svojem notranjem prepričanju. Ko je bil namreč še gorent mestne hranilnice, ni delal nobenih ovir sedanjim večini občinskega sveta. (Klici: Čujmo!) Po njegovem mnenju je akt podpisal ne da bi ga sploh prešturil. (Ponovni klici: Čujmo!) Zato upa, da bo pozval svoje podrejene organe, ki so mu predložili imenovani akt v podpis, na odgovor.

Obd. svet. Bonač (NNS) opozarja, da je potrebno tudi prostovoljno gasilno društvo, vendar pa smatra ukrep pokrajinske uprave, v kolikor se tiče ukinitve poklicnega gasilstva za prenagleni. Obd. svet. Tavčar (NNS) je za avtonomijo občine in odreka pokrajinski upravi pravico vmešavanja v njene sklepe. Priporoča pa večini varčnost.

Obd. svet. dr. Tomineš (JDS) je naglašal, da je tudi demokratska stranka za zaščito avtonomije mesta, vendar pa avtonomija in to, kar misli sedanja večina, ni identično. Nikakor ni namreč res, da mora vlada potrditi vse, kar občinski svet sklene in da je nedopustna vsaka pritožba. Demokratski občinski svetniki si nikakor ne pustijo odvzeti pravice, da se ne bi smeli pritožiti v interesu davkoplačevalcev proti posameznim sklepom večine. Občina je močno zadolžena in ne premore takih izdatkov kakor jih ima za poklicne gasilce, ki so silno drag aparat. Protestira tudi odločno proti temu, da se hoče uničiti prostovoljno gasilno društvo, ki je dolga desetletja pošteno in v splošno zadovoljstvo opravljalo človekoljubno delo. Demokratski klub bo glasoval zato proti temu predlogu poročevalca. Obd. svet. Likozar (JDS) je reagiral na izjavljanje podžupana dr. Stanovnika, ki se je postavil v pozicijo zaščitnika ljubljanske avtonomije. Opozoril ga je na čase, ko so bili na Kranjskem na kmalu klerikalci. Takrat je bila somišljenikom g. Stanovnika avtonomija ljubljanske občine daveta briga. Nestopano so vlagali kurzeze proti sklepom naprednega občinskega sveta, deželni odbor pa jim je vedno ugodil. Čudi se zato, odkod namerava taka ljubezen klerikalcev do ljubljanske avtonomije. Pri glasovanju je bil županov dopis glede priziva proti razsodbi pokrajinske uprave sprejet z vsemi glasovi proti glasovom demokratov.

V upravnem odboru za obrtno-nadaljevalne šole so bili izvoljeni občinski svetovalec Jeglič, Srebot in Mihevc.

Predlogi finančnega odseka.

Za leto 1924. se zvišajo tržne pristojbine sledeče: Za konje na 25, za ščebeta na 10, za vola in krave na 20, za teleta, prašiče in drobnico na 10 Din. Predlog Udruga invalidov za znižanje občinske davčine na kinematografe je bil odklonjen. Obd. svet. Kavčič (JDS.) je protestiral proti temu, da morajo kramljari plačevati za prekrščenje policijske ure poleg globe še tako, vendar pa je večina njegov protest odklonila.

Vdovi Josipa Stritarja je bila priznana mesečna pokojnina 1000 Din.

Marjanšču se odpiše dolžna vodarina in zniža davčina na polovico. Čekovnemu uradu se proda mestna stavbna parcela na vogalu Aleksandrove in Tomanove ceste po 225 Din kvadratni meter, ako podere baraka, sicer pa po 325 Din. Mestni travnik Jezuitarica v Podpeču se proda, z izkupičkom pa kupi od Černetovih dedičev travnik v Mestnem logu in zemljišče ob Linhartovi ulici.

Stavbene zadeve. — Novi krediti.

Odoben je novi kredit 100.000 Din za nekatere stavbene spremembe pri zgradbi I. stanovanjske hiše za Bežigradom. — Za regulacijo Ceste v Rožno dolino do meje viške občine je dovoljen kredit 182.100 Din. — Ljubljanskemu dvoru je bil dovoljen odpis kanalske pristojbine toliko časa, da se krijejo stroški 40.860 dinarjev, ki jih izda za napravo kanala v Prižakovici ulici. Nadaljevati se imajo pogajanja z južno železnico glede razširjenja prehoda na Erjavčevi cesti v Rožno dolino, za kar znašajo stroški 21.500 Din. — Občinski svet je priznal upravičenost pritožbe Zadruga kleparjev proti oddaji mestnih del brez vsakega razpisa ter je sklenil, da se imajo vsa 5000 Din presegajoča dela razpisati. — Večina je vzela na znanje poročilo stavbenega urada o mestnem kopalšču na Ljubljani, katerega bazen povzroča mnogo stroškov. — Izdano je bilo stavbno dovoljenje za prizidek v Mestnem domu.

Vprašanje ženske reformne gimnazije.

Na predlog poročevalca obd. svet. J. Jegliča (kler.) je občinski svet sklenil ukinitje 6. in 7. razreda ženske realno-reformne gimnazije na liceju, ostane za letos le 8. razred. Obd. svet. dr. Rožič je skušal pojasniti, kako je prišlo do tega predloga, ki ni nikak »politikum«.

Socijalno-politične zadeve.

Občinski svet je dovolil Kolu jugoslovenskih sester za prireditve božičnice 22 tisoč dinarjev, enak znesek v slične namene Vincicejvi družbi in drugim humanitarnim zavodom pod pogojem, da se imajo obdarovati od mladinskega oddelka socialnopolitičnega urada predlagani siromaš-

ni otroci. Dnevni zavetišče v Šiški, Florjanski ulici in na Kodeljevem je bilo votranih v leto namene po 6000 Din. Marjanšču bo prispevala občina na vzgojnih stroških za 6 gojencev, ki so pristojni v Ljubljano. Vzame se na znanje, da se dovoli subvencija v znesku 25.000 Din plačilnih v petih obrokih na leto za socialno higijensko zaščito dece in za ustanovitve posvetovalnice za matere. Občinski svet je vzel dalje na znanje, da se ima vršiti stanovanjska anketa, na katero so povabljeni zastopniki hišnih posestnikov in najemnikov glede podaljšanja stanovanjskega zakona po 1. jan. 1925.

Sklenjeno je, da se preuredi mestni tovarni avtomobil na pogon z ogljem.

Hidroelektrična centrala v Medvodah

Občinskemu svetu je predložila uprava mestne elektrarne obširne načrte o hidroelektrični centrali na Savi pri Medvodah, za katero napravo se imajo kupiti od vevških papirnic za to potrebne vodne sile. Izdelani rentabilitetni račun predvideva stroške za to napravo na 80 milijonov dinarjev.

Večina je predlagala po odseku, da se pooblasti župan za nakup vodnih sil v Medvodah od vevških papirnic, da se vloži pri pokrajinski upravi prošnja za dovoljenje vodne koncesije in da se za nakup dovoli kredit, ki ne sme presegati 7 milijonov dinarjev in ki se ima zemeljsko zavarovati.

Občinski svet. prof. dr. Vidmar (JDS) je v daljšem govoru popolnoma s strokovnega in gospodarsko-finančnega stališča opozarjal na gotove pogreške rentabilitetnega računa ter je izrazil utemeljeno mnenje, da bo ta naprava stala mestno občino okoli 100 milijonov dinarjev. Opozarjal je nadalje tudi na obrestovanje in amortizacijo tega kapitala, kakor tudi na dohodke te naprave. Važno je zanj finančno vprašanje za ta načrt kajli mesto bo zelo obremenjeno. Zanimal je, da naj pride vprašanje hidroelektrične centrale pred forum strokovnjakov. Opozarjal je pa končno tudi na invazijo inozemskega kapitala v naše kraje.

Ravnatelj mestne elektrarne inž. Čluha je kratko pojasnjeval in zagovarjal načrt, naglašujoč njegovo rentabilitetno na podlagi računa izdelanega za dobo prvih petih let.

Obd. svet. Bonač (NNS) se je po končani repliki med dr. Vidmarjem in ravnateljem Čluho, ki je izjavil, da pot do cilja, dobiti v Ljubljano zadosti elektrike, vodi edino le preko Medvod, izjavil za hidroelektrično napravo, pridružil se je mestoma predlogom dr. Vidmarja in zagovarjal neodložljivost nakupa vodnih sil v Medvodah. Dr. Rožič (kler.) je omenjal tacevski načrt. Občinski svet je sprejel odsekov predloge za nakup vodnih sil v Medvodah z dodatnim predlogom dr. Rožiča.

Zvišanje klavniških pristojbin.

Povodom poročila o proračunu mestne klavnice, ki je bil odoben, so bile zvišane klavniške pristojbine sledeče: za govedo od 10 na 35 Din, za prašiče od 7.50 na 25, teleta od 5 na 15, kozle in ovce od 2.50 na 7.50, kozličke od 1 na 3, konje od 7.50 na 25 Din, oglednina od 0.25 na 0.75, hlevnina od 1 na 3 Din.

Sledilo je poročilo o proračunu mestnega pogrebnega zavoda in je referent kratkoma predlagal, da naj se odobri. Radi pozne ure je župan ob 23.10 zaključil sejo z izjavo, da skliče prihodnjo pismenim potom.

Velika politična afeta na Češkem

Odstop predsednika senata Praška.

Češka javnost se že dalj časa nahaja pod mučnim utisom tako zvane spiritoze afere. Velika organizacija češkoslovaških spiritoških tvornic, kateri anežujo predsednik češkoslovaškega senata Karl Prašek, je po razkritjih, ki so v glavnem potrjena, izdala lani v razne čzaupe» svrhe okrog 15 milijonov Kč. Vseled teh razkritij se je prišla ljuta novinska borba in posamezne stranke so si očitali, da so prejele večje ali manjše vsote iz tega reptilskega fonda. Napadi so se končno koncentrirali na predsednika spiritozevega kartela senatnega predsednika Praška. Okoli božiča je burja že utihnila.

Nepričakovan obrat pa je nastal ob novem letu. Predsednik republike Masaryk je namreč na ostentativni način odklonil sprejeti predsednika senata Praška k noveletnim čestitkam. S tem je dobila vsa afeta državni značaj in se brez razširjenja ni dala več odstraniti z dnevnega reda.

Ministrski predsednik Švehla, moč odličenega značaja in naravnost katonske poštenosti, je sklenil, da to razširjenje izvede za vsako ceno. Agrarna stranka, katere odličen član je K. Prašek, je na njegovo zahtevo sestavila anketo, ki je v sredo objavila rezultat svoje preiskave. V tem komunikatu se poudarja, da spiritoški milijoni niso bile razdani k podkupovanju političnih strank in da se gospodu Prašku ne more očitali osebne nekorektnosti. Istočasno pa komunikat naznanja, da je g. Prašek odločil predsedništvu senata.

S Praškom odhaja iz češkega političnega življenja moč redice karljera. Za časa Avstrije je bil agrarni poslanec ter je kmalu zavel v svoji stranki vodilno mesto. Ko je bil imenovan za c. kr. ministra in se je predstavil Francu Jožetu, ga je cesar vprašal, kakšen vojaški čin ima (Franc Jožef je pričevoval, da stoji pred njim vsaj ritmojster); Prašek mu je odgovoril precej izvalno, da je bil pri vojaških koronal pri muziki in da je bilal

na klarineti! Do prevrata je igral odlično vlogo v avstrijski državi, je bogatel, iz muzikanta je postal veleposelnik, bogatilaš. Po prevratu si je izsilil eno visoko funkcijo za drugo tudi v novi državi, dokler ni sedaj zadel ob kamen. Šla mu je že enkrat prej trda: ko je bil kot poljedelski minister obdolžen, da igra prepovedane hazardne igre. Takrat se za to Prašek ni dosti brigal, le smehljaj se je g. Stříbrnemu, ki je po tej aferi, v katero je bil tudi on zapleten, odložil ministarsko čast. Sedaj pa je spiritoza afeta tudi za Praška prehuda in Prašek odhaja.

Očividno gre čisto v zasebno življenje, ker leze za spiritozo na dan zopet nova afera:

Dunajski tisk je izvekel iz državnih arhivov akte, ki pričajo, da je bil Prašek brat Vaelav konfident c. in kr. kabineta pisarne. O tem se je sedaj razvila že živahna časopisna polemika in nekateri listi trdijo, da je Prašek vedel za početje svojega brata. Vaelav Prašek izjavlja, da ni šlo za konfidentstvo, temveč da je kabinetski pisarni je pošiljal razne predloge za reformo Avstrije.

Politične beležke

+ G. Šporn si je včeraj zaslužil prve ostroge v občinskem svetu ljubljanskem. Sicer se je premislil priti na sejo, kakor je obetal, a podžupan Stanovnik je povedal o g. Špurnu čudovite stvari. Branil ga je prav iskreno in povedal, da g. Šporn ni prečital resenja, s kojim je ugodil pritožbam gg. Turka glede poklicnega gasilstva in partizanskih služb. G. Šporn, tako je pripovedoval Stanovnik, bo gotovo kaznoval referenta, ki mu je predložil akt v podpis. Ubogi referent! Ta se nam smili. G. Stanovniku so skoro solze tekale iz oči, tako je branil svojega radikalnega prijatelja, ki mora kaznovati uradnike. G. Šporn, ki je to storilo pravil županu, dobro koleba med radikali in klerikali. Kaj pa, če je bila cela razsodba izrečena po dogovoru z g. Stanovnikom?

+ Odgovor. V strahu pred opozicijskim blokom se radikalija zaganja v demokratsko stranko kot njegovo jedro in »Samouprava« že par dni gloda, ali je D. S. za revizijo ustave, ali za federalizem ali avtonomizem in mar se bo odrekil principu narodnega edinstva, kakor so se mu odrekli ostali člani opozicijskega bloka. Na vse to bi kakor zahteva »Samouprava«, morala DS odgovoriti posebno še zato, da bodo — kakor denuncijanski pristavila — tudi »najvišji krogli, ki niso v obtočju dnevne politike, točno informirani o pravih namelih demokratske stranke.« »Samouprava« s tem aludira na vladarja. Zato ji odgovarja zagrebška »Riječ«: Demokratska stranka ima svoj program, v njem je pojasnjeno vse, ima za seboj trud za ureditev državne uprave, nepomirljivo borbo proti vsem protivnikom države, naj se že imenujejo federalisti ali avtonomisti. DS je končno najodločnejša zatočnica ideje narodnega edinstva. Ako »Samouprava« razume govor dejstev, tedaj ji ni treba odgovarjati z besedami. DS namreč ni nikoli sklepala faktov in protokolov s protivniki države, niti ni molče dopuščala in omogočevala najbrezobzirnejših izpadov proti državi in samemu kralju, kakor se je to dogajalo na radicevskih skupščinah. Naj si »Samouprava« to zapíše za ušesa, saj ji je dobro znano, kdo je tako ravnal. Zato bi pravzaprav »Samouprava« prej bila dolžna odgovoriti demokratski stranki, kakor DS njej in njenim gospodarjem, ki kot šovinistični separatisti z viška postajajo smešni, ako vprašujejo kako je z idejo narodnega edinstva — pri drugih.

+ Sprejememo. G. Ravnhar je radi razočaranja z mandatom proglasil politični bojkot nad JDS. Noče več občevati z demokrati v občinskem svetu ljubljanskem, in sploh nikjer noče imeti posla z njimi. Stvar se nam ne zdi posebej opasna za nas, a g. Ravnhar očividno ni premislil, da se igra z ognjem. Mož je danes še starosta Sokolstva. Sicer mu je bila izrečena nezaupnica, a formalno je še starosta. Mož je tudi predsednik Jugoslovenske Matice in je ravnokar uprizoril na najnerodnejši način neko akcijo za porušene rojake. Končno je po čudnem naključju tudi predsednik »Glasbene Matice«. Ta gospod torej razglasa bojkot demokratom. JDS ni stranka na papirju kakor NNS. Udeležba njenih članov na onih organizacijah, kjer žali še na njihovo škodo predseduje g. Ravnhar je zelo efektivna. Kaj pa če bi demokrati bojkotirali vse, kar se drži g. dr. Ravnharja? Kdor nas »bojkotira«, ne bo užil, če ga bojkotiramo mi. Če bi bil g. Ravnhar le malo obziren, bi naj prej opustil svojega predsedovanja zgoraj našeta društva, da jih ne potegne v svoj bojkot. Kajti mi ne poznamo dveh časti, eno za politiko, eno pa za Sokolstvo in Matico. Kdor je v politiki neznačen in je enajstkrat skočil čez barjere, nas ne bo učil ne sokolske ne narodne doslednosti, najmanj pa bo v pozni moralnega junača smel proglasiti nad nami bojkot!

+ Ravnharjev blok v zagati. Sklep ministrskega sveta, da na mesto povisnija uradniški plač izda ostre protidraginske odredbe, je spravil dr. Ravnharjev blok v veliko zagato. Narodni socialisti, ki sede v redakciji »Narodnega dnevnika« bi iz demagoških namenov najraje v tem radikalnem glasilu pisali, da je treba pobesiti vse trgovce in obrtnike, ki nečesto znižati vseh potrebnih vsaj za 50 odst. Dr. Ravnhar kot radikal mora zagovarjati vlado, mu je pa to skrajno neuporabno, ker računa na zaslon

bo nekaterih veletrgovcev, ki mu še niso dovolj ostentativno obrnili hrbta, in se še vedno nahajajo v njegovi politični skrivalnici imenovani NNS, pa se bunijo radi protidraginske akcije radikalije. Zastopnik SKS se še ne zaveda kakke posledice bo imela vladna akcija za Pučlevu prijatelje, zato ni še zavzel nobenega trdnega stališča glede sklepa vlade. Zahteval je le, da naj se piše v skupnem glasilu tako, da ne bo med kmetskimi producenti nobene nejevolje. Da spravi Ravnharjev blok iz zagate se je končno postavilo njegovo glasilu na stališče pil-pogače, pol tica, pol miša. Vljugasta politika brez premočrnosti, da ne bo zamere ne na levo, ne na desno. »N. D.« piše: »Vedno si upamo zagovarjati trditve, da je mnogo veleprodaj, industrijskih in bančnih, ki brez povoda in zločinsko draže ljudstvu neobhodne potreščine. Ravno zato pa pravimo, da je proti velikim pljavkam oster protidraginski zakon umesten! In če je takega namerala val minister Stojadinović, potem rečemo: — Čast mu! Radikalni pandurji se ne upajo odkrito povedati, da je protidraginska akcija za uradništvo in odpravo njegove bede nesramno slepilo, baš za poštene trgovce in obrtnike pa v današnjih časih čisto brezuspešna šikana.

+ Lepe provizije! Beograjski »Odkjek« razkriva korupcionistično afero bivšega prometnega ministra Velizarja Jankovića, ki je povzročila njegov padec. Navaja, da se je Janković kot prometni minister v Parizu sporazumel z društvom orijentalnih železnice glede eksploatacije onih prog, ki tečejo na našem teritoriju. Janković je imel proste ruke in se je za odškodnino, ki jo naša država plača omenjenemu društvu, lahko pogodil po lastnem prevdaru. Seveda je tu bilo provizije v milijonih, o čemer postojajo dokumenti. Skratka, »Odkjek« trdi, da naša država mora plačati 20 milijonov frankov več kakor je treba. Francoški krogli, zainteresirani nad tem aranžmanom niso mogli prikriti iznenadenja in na ta način so se tudi mogle dognati podrobnosti o tej strašni aferi, ki pri nas ni povzročila drugega, ko prikriti umik ministra Jankovića. Tako »Odkjek«, glasilu srednjih linijšev, katerim je še lani pripadal dr. Ravnhar, dočim letos njegov organ moralizira v prid radikalnega korijeflaj in se zgraža, da je »Svobodna Tribuna« premalo obzirna z ljudmi, ki jim tičijo na grbači afero, same afere

Iz demokratske stranke

SESTANKI IN PREDAVANJA

V nedeljo, 27. t. m.:

- Shodi se vrše v sledečih krajih:
- 1.) V Brezicah ob Savi za mesto in okolico, ob 10. dopoldne. Na shodu govori dr. Gregor Zorjav.
 - 2.) V Krškem za Rajhenburg, Krško in okolico ob 3. popoldne. (Dr. Gregor Zorjav.)
 - 3.) V Novem mestu za mesto in okolico ob 1. popoldne. (Dr. Albert Kramer.)
 - 4.) V Ribnici za trg in okolico ob 3. pop. (Ravnatelj Anton Jug.)
 - 5.) V Kočevju za mesto in okolico ob 2. pop. (Dr. Dinko Puc.)
 - 6.) V Črnomlju za mesto in okolico ob 1. pop. (Adolf Ribnikar.)
 - 7.) Na Vrhniki pri Ljubljani ob 3. pop. (Dr. Vladimir Knaflič.)
 - 8.) V Dol. Logatcu ob pol 2. pop. (Dr. Anton Urbanc.)
 - 9.) V Gor. Logatcu ob 4. pop. (Dr. Anton Urbanc.)
 - 10.) Na Unču pri Rakeku za Rakek, Čerknico in okolico ob 2. pop. (Frane Majcen.)
 - 11.) V Trbovljah ob 10. dopoldne. (Dr. Stane Rapo.)
 - 12.) Na Jesenicah ob 10. dopoldne. (Dr. Jože Bohinjec.)
 - 13.) V Sevnici ob 3. pop. (Dr. Stane Rane.)
 - 14.) V Borovnici ob 3. pop. (Ivo Beršček.)

Socijalno politična predavanja se vrše v sledečih krajih:

- 15.) Na Izlnkah pri Zagorju ob 2. pop. Predava »O komunizmu« Stojan Bajč.
 - 16.) V Zagorju ob Savi ob 6. zvečer. Predava »O vplivu socializma na družabni red« Stojan Bajč.
 - 17.) V Planini pri Rakeku ob 4. pop. Predava »O postanku naše države« Fr. Majcen.
- Gospodarska predavanja se vrše v sledečih krajih:
- 18.) V Domžalah ob 10. dopoldne. Predava »O davkih in taksah« Milan Cimerman.
 - 19.) V Radomljah ob 3. pop. Predava »O davkih in taksah« Milan Cimerman.

Krajevna organizacija JDS na Jesenicah priredi v nedeljo, 27. t. m. ob pol 10. dopoldne pri Humru sestanek somišljenikov. Sestanek je zelo važen in polnoštevilna udeležba neobhodno potrebna. Razpravljalo se bo o predstojeh volitvah, poročal bo tudi zastopnik glavnega odbora iz Ljubljane. Zborovanje v Ptuj. V ponedeljek 21. t. m. se je vršilo v dvorani Znanstvenih gostilne v Ptuj zelo obiskano zborovanje tamošnje demokratske organizacije, na katerem je poročal predsednik dr. Tone Gosak in tajnik dr. Stanmun. Razpravljalo se je tudi o najboljših posledicah volitev v enilno komisijo, kar so v okviru zagrožili predvsem napredni pridobitni krogli se za volitve niso nič brigali.

Naši kraji in ljudje

Ako bi bil milijonar

Kaj bi storil, če bi bil milijonar? Sarajevski dnevnik »Večernje Novosti« so razpisale anketo na to vprašanje in sedaj objavljajo niz odgovorov, katere so prejeli od svojih čitateljev. V nekaterih odgovorih se naravnost zrcali duh in misljenje ljudi našega časa, zato jih podajamo svojim čitateljem v kratkem izvlečku.

»Če bi bil milijonar, bi milijone razdal med narod. Izvoliti bi se dal za narodnega poslanca in bi kot poslanec delal na to, da postanem minister. Kot minister pa bi začel delati za narod, kakor delajo vsi naši ministri...«

»Če bi bil milijonar, bi drugim pridigar moral in poštenje, sam pa bi pozabil na življenske nejevolje. Psoval bi siromake z lenuhi in bi od časa do časa žrtvoval tisoč dinarjev za to ali ono prosvetno ali humanitarno ustanovo, da bi me narod imel za mecenca. V resnici pa bi s prispevki pokrival samo svoje nepoštenje...«

»Če bi bil milijonar, bi hotel postati milijarder...«

»Če bi bil milijonar, bi najprej poplačal svoje dolge in bi enajstega vsakega meseca povabil na obed toliko in toliko uradnikov, ki so tega dne brez klica v žepu...«

»Če bi bil milijonar, bi prepotoval svet. Ko bi videl vsa mesta, bi se vrnil domov, ustanovil dnevnik in kandidiral za narodnega poslanca, da si kot tak zopet pridobim milijone...«

»Če bi bil milijonar, ne bi se širokonstlil, da odstopim polovico svojega imetja siromakom. Ker pa nisem, pravim, da bi to storil...«

»Če bi bil milijonar, bi polovico premoženja odstopil onemu velikanu, ki bi iznašel serum proti nadlogam, ki razjedajo notranje življenje v naši državi. Ko bi ga našel, bi mu postavil spomenik z napisom: Naš najboljši notranji minister...«

»Če bi bil milijonar? ... Ne vem, kaj bi storil. Dokler nimam milijonov v žepu, ne morem odgovoriti. Na prazno se ne da misliti...«

Naši smučarji

Kakor znano, se vrši letos v Parizu svetovna olimpijada, na kateri bodo merili svoje moči sportniki vsega sveta, razun Nemčije, ki od izbruha svetovne vojne ni več zastopana v najvišji sportni organizaciji, v mednarodnem Olimpijskem odboru. Tekme v zimskem sportu (sankanje, smučanje, drsanje) pa se seveda ne morejo vršiti poleti in v velikem mestu, zato jih je Olimpijski odbor nastavljal že za konca t. m. in začetek februarja ter določil kot najpriljubljenejši kraj slovit francoski zimskosportni Eldorado-Chamonix. Tekme in z njimi VIII. olimpijada se slovesno otvorijo danes, prave konkurence pa se prično šele v par dneh. Opozorjamo čitatelje na članek, ki ga prinašamo o chamonixkih tekmah v sportni rubriki na 6. strani današnje številke.

Iz Jugoslavije se udeležijo tekmah trije sportniki, ki veljajo danes za najboljše smučarje v celni državi in ki so se večeraj popoldne odpeljali v Chamonix. So to Ljubljanka Zdenko Švigelj in Vladimir Kajzel ter Zagrebčan Dušan Zinaja. Ni samo slučaj, da sta v tej častni trojici dva Slovenci, saj je smučski sport ravno v Sloveniji najbolj razvit, ker nudi naša ožja domovina, zlasti del Notranjske in Gorenjske, pač tudi najboljše pogoje za razmah in napredek zimskega sporta.

Danes objavljamo slike naših treh reprezentantov.

Dušan Zinaja, član zagrebskega Haka, si je priboril lani v tekmi pri Raketu smučsko prvenstvo Jugoslavije.

je in velja danes kot najboljši in najuspešnejši hrvaški smučski sportnik.

Pred letom dni se je udeležil tudi mednarodnih tekem v Novem Svetu na Češkem in Zakopaneh na Poljskem. V Chamoniju bo tekmoval v smučanju na 18. in 50 km.

Zdenko Švigelj je član Ljubljanskega sportnega kluba in sportnik, ki mu obetajo vsi strokovnjaki najlepšo bodočnost. Leta 1920, si je ob svojem prvem nastopu priboril prvenstvo Bolinje, 1. 1921. prvenstvo Slovenije in 1. 1922. prvenstvo Jugoslavije. Tekmoval je lani tudi na Češkem v Novem Svetu in Šumavi. V Chamonixu se bo udeležil istih tekem kakor Zinaja.

Vladimir Kajzel (T. K. Skala v Ljubljani) je eden naših najmlajših, a kljub temu že uspešnih smučarjev. Lani si je priboril prvenstvo »Skale« v Palnici, pri tekmi za prvenstvo Jugoslavije pa je dosegel 2. mesto. Letos je odnesel zmago pri obeh dosedanjih smučskih tekmah. V Chamonixu bo nastopil na 18 km.

Tekma na 50 km se vrši 29. januarja, na 18 km pa 1. februarja.

Zelimo našim trem mladim reprezentantom kar največ uspeha v borbi za našo lepo trobojnico.

Romanček poštnih uradnic v ptujskem okraju

Maribor, 24. januarja.

Pred kratkim smo poročali o tajstvenem roparskem napadu na pošto uradnico v Sv. Lovrencu na Dravskem polju, kjer bi naj bil zvečer neznanec mladi poštni uradnici zamašil usta, jo do nezvesti stolkol po glavi s plombnimi ključmi in potem odnesel iz pošte blagajno 27.000 Din. Drznega neznanca še do danes niso dobili, pač pa je sodišče vsled raznih sumljivih okoliščin aretiralo 18letno poštarico in njenega ljubimca — visokolečca P., ter 19letno sestro poštarice, ki je tudi poštna uradnica na Ptujski gori. Sodišču se je namreč zdelo predvsem sumljivo, da sta prišla kmalu po dozdnevem vlamu iz Ptuiske gore s stra napadene in njen ljubimec po orožnike ter pripovedovala čudno zgodbo o nasilnem vlamu. Povrh tega niso mogli na napadeni ugotoviti niti najmanjše telesne poškodbe, čeprav je baje od udarcev padla v nezavest, tako da roparja niti približno zavest, tako da roparja niti približno.

Tri dni po tem zagonetnem dogodku pa je prišel davčni eksekutor na Ptujsko goro rubit kmeti radi znošljivih davkov. Kmetje pa so bili silno ogorčeni, češ, da so vse davke plačali po pošti na Ptujski gori. Ko so poštarice poklicali na odgovor, je za hip prebledela, nato pa je takoj prišla v ravnotožje in rekla, naj jo malo počaka, ker se je najbrže kje zmotila. V pol ure bo denar tu. Primanjklaj je znašal 12.000 Din. In ga je poštarica res tudi prinesla čez pol ure — denar je dobila pri nekem kmetu, trgovcu in — županu Zagorščaku. Župnikov širok socialen čut je vzbudil začudenje, ker sicer nima ravno preodprtih rok. Isti poštarici je tudi pred tremi leti zginila na neopisan način večja vsota denarja iz blagajne. Takrat je obdožila tatvine rusko begunko, soprogo bivšega višjega državnega funkcionarja, ki je bil takrat nastavljen v Ptuj kot sodni avskultant. Ta Rusinja je bila baše v uradnem času edina v uradu — in je pred okroglim sodiščem komaj odšla obsojbi radi hudo delstva tatvine. Mož pa je moral vseeno zapustiti sodno službo. Sedaj je jasno, da je bila Rusinja čisto po nedolžnem obtožena grde tatvine.

Krivda na teh čudnih tatvinah, ki jemljejo ugled in zaupanje državnim uradom, leži predvsem v sramotnih olcah. Poštarica pri Sv. Lovrencu je imela n. pr. komaj 450 Din mesečne plače, kar ji gotovo ni moglo zadostovati za življenje, niti za pol meseca, četudi le stanovala kar v poštnem uradu. Vlada z izžemanjem in zlorabljanjem delovnih sil državne nastavlence naravnost žene v zločinstvo. Povrh tega padajo še ženske v krempulje brezvestnih možkih hien in s tem v dvojno nemoralno. Vsa teža odgovornosti pada na sedanji socialno brezčutni režim.

Vse tri aretirance je mariborsko okrogno sodišče po zaslišanju zopet izpustilo na prosto, preiskava pa se še nadaljuje.

Odlikovanje kralja Aleksandra.

Poljski poslanik na našem dvoru g. Oksenski je predvčerajšnjim na izredno slovesen način izročil kralju Aleksandru najvišje odlikovanje poljske republike »Virtuti militari« z lente 1. razreda. Slovesnost se je vršila v veliki dvorani kraljevskega dvora ter so ji prisostvovali visoki vojaški in civilni dostojanstveniki. Ob prihodu kakor tudi odhodu poslanika je godba svirala poljsko himno. Kralj je svojo zahvalo izrekel deloma v poljskem jeziku.

Kongres jugoslovanskih mest.

Zagrebski župan je nedavno pismeno vprašal mestno občino beograjsko, je-li pristaje na to, da se letos skliče kongres jugoslovanskih mest. Kongres naj bi se vršil v Zagrebu. Beograjska občina je pritrčila nasvetu, da se kongres skliče že letos, smatra pa, da bi se moral vršiti v prestolnem mestu Beogradu.

Kongres železničarjev.

Priljubno nedeljo se vrši v Beogradu izreden kongres železničarjev, na katerem bo izvoljena nova uprava. Na dnevnem redu so tudi resolucije, s katerimi se bo obsodilo nelojalno delovanje sedanje uprave.

Dopisi

SP. ŠISKA. Gledališki oder Narodne igralske družbe v Sp. Šiški je uprizoril v dnevi 19. in 20. jan. v dvorani g. Valjaveca dramo »Spavaj moja deklica«. Vsi igralci so izborno rešili svoje vloge. Naj omenim le Alvinja, ki je bil obenem režiser igre, Kostrinskega in Olega, ki nas je naravnost presenetili. Obe ženski vlogi sta bili v dobri zasledbi. Ugajala je Zlata z nežno ljubko igro in Aza s svojim nepriljubljeno ležernim nastopom. Oprema odra je bila zelo okusna, razsvetljava dobra. Napredni šiskarji so oba dneva napolnili dvorano, kar je najboljši dokaz, kako priljubljeni so šiskarji.

JEŽICA PRI LJUBLJANI. Prosvetni odsek tukajšnjega Sokola je stopil v ožje stike z »Zvezo kulturnih društev« v Ljubljani, da z njenim sodelovanjem širi v domače sokolske vrste in med prijatelje prosvetnega dela izobrazbo in jih pripravljajo k samostojnemu razmišljanju. Poleg drugega prispevajo k temu predvsem dobra poljudna predavanja. Prvo tako predavanje Zveze kulturnih društev bo na Ježici; v soboto dne 26. januarja ob 8. uri zvečer pri Ruskem carju. Predava g. profesor Dolžan »O prazgodovinskem Sloveku«. — Zanimivo predavanje je vsem dostopno.

IZ BUKOVŠČICE PRI SKOFJI LOKI. Klerikalni tiger Brodar prav pridno obiskuje fare na Gorenjskem. Dne 13. jan. je oznanil župnik šod, takoj po maši pa je tiger nastopil. Šod se je vršil v župnišču, dokaz, da služita duhovnik in farovž le politiki. O avtonomiji ni Brodar črnil niti besedice. Pred volitvami pa je neki Remic govoril le o avtonomiji in o srednjih časih, če bodo volili ljudje klerikale. Bukovščani se dobro vemo, kako nam je župnik poslal po šolskih otrocih listke za 18. marec. Na njih je bilo črno na belem, da klerikale znižajo davke, dosežejo avtonomijo, pokličejo vojake iz Macedonije itd. Bukovščani smo verjeli in metali kroglice, da je bilo veselje. Sedaj pa namesto tega šestkratno povišanje davkov, selški župan pa se sestavlja listine za kulak. Niti ona obljuba se ni izpolnila, doletelo nas je gorje, da je joj. Avtonomijo pa imamo v Selcih pri občini. Kdo jo vodi, je vsem dobro znano. Včasih je občina vzdrževala le šole. Sedaj pa plačujemo vsakdanjo za sluzi šolskega in našega župnika še mežnarja na davkih. Drugo leto pridejo na vrsto še župniki, kaplani, organisti, farovške dekle in hlape, pa bomo spoznali avtonomijo. Kar je nas, ki ne mislimo s peto, bomo že prenesli to naklado. Bomo šli pa malo manj k ofru in k drugim cerkvenim dajatvam, če za nas nima usmiljenja duhovščina ne občina. Pri prihodnjih volitvah pa bo treba pri občini temeljito pomesti. Kako postopa selški župnik in njegova garda pri kmetijski podružnici, še tudi nismo pozabili. In sedaj po vseh polomih nam pošiljajo še Brodarja.

TRBOVLJE. Predpustno šalo si je dovolil list »Radikal«, ko piše o velikanskem shodu v Hrastniku. Konstatiramo suho dejstvo, da je bilo s Korenom vred na tem velikanskem shodu, recit in piši 9 oseb. To je stranka komune-radikalna. Cisto stranko radikalijo, to je Korlovo stranko, pa tvorijo skupno 6 oseb, kolikor je pač odbornikov. Drugih članov

nima. Božji mlini meljejo počasi, pa gotovo. Tako se bo razsula ta mogočna stavba podkupljencev za vedno. Se ne kaj moramo pripraviti, kar je tudi za predpust. Komune-radikali so namreč tako patriotični, da so izmaknili na občini še kraljevo podobno in jo obesili v gostilni Počivavšek, nekemu gostilničarju so pa odnesli Pašičevo sliko in tudi z njo okrasili Počivavške gostilničarske prostore. Vse kar je prav.

KRANJ. Odbor akademskega krožka v Kranju naznanja, da se vrši izredni občni zbor v nedeljo dne 27. jan. ob pol 10. uri dopoldne v Narodni čitalnici.

RIBNICA. Ribniški Sokol priredi dne 3. februarja ob 20. uri veliko maskarado v telovadnici pri »Cenetu«. Vstopnina za člane 10 Din, za nečlane 15 Din. Maske se morajo legitimirati. Igra godba Dravske divizije.

KOČEVSKA REKA PRI KOČEVJU. Ze zadnjih sem opozarjal na prenapetost gotovih elementov, danes hočem v zopet ponoviti Morda se le najde kdo, ki bo z železno metlo napravil red. Dne 13. jan. je bilo v Kočah blagoslovljanje zvonov. Zbralo se je mnogo občinstva, kakor običajno. Slučaj je nanesel, da se je k mizi poleg obožne nemške družbe, pri kar je bil tudi župnik Kraker, vsedla mlada slovenska družba. Nemci so prepevali nemške pesmi, Slovenci pa mod drugim tudi »Marširala, marširala kralja Petra garda«. Kočevarjem to ni bilo po volji in so se takoj odstranili. Nekaj dni po dogodku je neki udeleženec slovenske družbe vprašal župnika Krakerja, ali je res, da so demonstrativno zapustili lokal v Kočah, nakar je sledil odgovor »da Slovenci s slovenskim petjem provociramo, da smo na kočevskih tleh, da smo tukaj narodna manjšina itd.«. Ali ni ironija, da si upa trdit duhovnik — inteligent, da smo Slovenci na lastnih tleh — manjšina, da smo na nemških, oziroma kočevskih tleh in da s slovenskim petjem provociramo? Ali je trpljenje naših herojev pozabljeno? Nikdar, in tudi ne bo, to naj si zapomnijo vsi naši sovražniki. Zahtevamo imenom vseh tukajšnjih Slovencev, ki jih ni take malo, da se poučuje v slovenski šoli verouk v slovenskem jeziku in da se v cerkvi oznanjuje božja beseda v slovenskem jeziku v isti meri kot nemško in da se ob narodnih praznikih prižgo vsaj sveče, ne pa, da se itak kratka molitev vrši kakor v kakih mrtvašnicah. Budno bomo pazili, da se našim zahtevam ugoditi in sicer ne samo na papirju, marveč tudi dejanski. Kočevarji imajo v naši državi zamrznjen svoj razvoj v ustavi, zato pa naj spoštujejo naš narod in državo. Napisi smo te besede v prepričanju, da ne ostanemo glas vpijočega v puščavi. Sploh pa je v interesu vseh Slovencev na Kočevskem, da vsaj za enkrat opuste strankarske boje in se strnejo v enotno fronto Slovenstva.

MALA NEDELJA. Cenj. bralci poročila o ljubezenski tragediji v tukajšnji okolici v »Jutru« z dne 22. jan. bodo gotovo mislili, da vladajo pri nas skoro divjaške razmere. Res imamo zaboležiti v zadnjem času precejšnje izbruhove povojne surovosti, katerih pa tudi v drugih krajih ne manjka. Upamo, da se v doglednem času razmere izboljšajo. Prosvetno delo je treba poglobiti; knjižnica sicer posluje, žal pa ne najde zadostne podpore niti pri onih, ki bi morali s požitvalnim delom prednjačiti. Dela za dogotovitev društvenega doma se nadaljujejo in bodo letos končana, kar bo gotovo mnogo pripomoglo k razširjenju izobraževalnega delovanja. Nastanjen je pri nas tudi gospodinjki tečaj, ki je hvaljevredno obiskani in bo v gospodarski izobrazbi gotovo dosegel svoj namen. Pri pošti nam hočejo odvzeti dnevno dostavitev, kar pa v očigled velikega prometa nikakor ni upravičeno. Ljudstvo je razburjeno in ne more razumeti, kako je pri ogromnih povikih davkov in takšnih splošnih mogočih, odvzeti ljudstvu še dosedanje pravice. Istotako hočejo razpustiti tukajšnjo orožniško postajo. Toda odločujoči faktorji morajo uvideti, da bi bila razpustitev pri teh razmerah mogoče usodepoln korak.

Kulturni pregled

Verdijeva »Traviata«

(K današnji premieri).

Opera v 3 dejanjih (4 slikah). Ze dve leti potem, ko se je Dumasa ml. »Dama s kamelijami« prvič igrala v Parizu, torej leta 1853, je nastopil G. Verdi v Benetkah prvič s svojo novo opero »Traviata«. Dasi nosi vse značilne lastnosti Verdijevega razkošnih melodij in arij ter temperamenta, efektnih solov, duetov, tercetov, kvartetov in sl. najnih finalov bogatega genija, se »Traviata« vendarle tako razlikuje od prejšnjih Verdijevih del, da je beneska premierska publika ni mogla sprejeti. Da, celo odklonila je delo z življenjem in roganjem, dasi je Verdi dotlej ustvaril že celo vrsto uspešnih oper, med njimi »Rigoletto« in »Trubadurja«.

Toda Italijanom pač »Traviata« ni bila všeč, ker se je oddaljila od tedanje mode. Ni pa trajalo dolgo, ko je »Traviata« postala ena najbolj popularnih oper vseh časa. Ako se uprizarja manj, je vzrok naslovna partija Violetta Valery, ki je koloraturna in hkrati zahteva lepo predstavljivo velike igralske spretnosti.

Slovenska opera ima »Traviata« na repertoarju od 10. dec. 1898. Takrat smo imeli premiero, a z začetnic, ki ni mogla uspeti. Kasneje je zmagovala le z odličnimi gosti — koloraturkami.

Tudi letos prihaja znova na naš oder z gostom, izvrstno koloraturko go. Vesol-Pola iz Zagreba.

Tudi tenorska partija Alfreda Germonta je delikatna v pevskem in igralskem pogledu; zlasti pa je važna navidez dočela postarska reč: ali mu frak dobro pristaja! Nelegantem pevec brez prožne igre je kot Germont ml. nemogoč. G. Sowlski je junaški tenor, njegova partija pa je vsesokoli lirčna. Včasih jo je pel zelo uspešno Ivan Rašković. Ne dvomimo, da ga g. Sowlski v vsakem pogledu visoko nadkriljuje.

Zelo važna partija je končno bariton-ska partija očeta Germonta, ki jo je včasih prekrasno izvajal rajni Josip Noll. Zdaj jo poje g. Popov ali g. Rigo.

»Dama s kamelijami« Dumasa je pač vsakomur znana. Roman je izšel v prevodu dr. Iva Sorlija. Alfred se zalubi v slaboglasno Violetto in jo odvzede s seboj v vilo na deželi. Tja pride za njim oče in prezorvi Violetto, da sina za-

pusti, ker bi se sicer hčerka ne mogla omožiti. Njen zaročnik bi se namreč z družino, v kateri je član ona, kompromitirana ženska, ne maral vezati. Dasi Violetta silno ljubi Alfreda, ga ostavi, da ugoditi očetu in da reši srečo Alfredove sestre. Alfred najde Violetto v vseh družbi in jo kruto razžali; misli pač, da mu je ušla iz lahkomiselnosti. Violetta težko zboli. Oče pove sinu, kako se je Violetta žrtvovala. Oba prihitita k nji, a najdeta jo umirajočo. Alfred prosi odpuščanja, Violetta mu odpusti in umre.

Dejanje se godi v Parizu in okolici v Dumasovi dobi. A navadno ga uprizarjajo v moderni obleki. Tako tudi sedaj pri nas.

Glasbena Matica v Celju priredi v nedeljo dne 3. februarja ob pol 17. uri v mali dvorani hotela Union v Celju koncert s sodelovanjem gg. dr. Aleks. Rigo, baritonista kr. opere v Ljubljani in Janka Ravnika, prof. konservatorija v Ljubljani. Da se omogoči posej tega zanimivega koncerta tudi okoliškemu občinstvu, je nastavljen na popoldansko uro.

Sarajevsko gledališče. V sarajevskem gledališču, ki se mora boriti za obstanek kakor vsa naša gledališča v provinci, se v zadnjem času predstavlja Tolstega drama »Živi mrtveci« in San

Benellijska »Okrutna šala«. »Zlvega mrtveca« je režiral Rus Vereščagin. Gledališka kritika se o obeh uprizoritvah izraža povoljno.

Pesnik Branko Radičević, junak dramskega dela. Pisatelj Miloš Crnjanski je napisal dramo, v kateri je glavni junak srbski pesnik Branko Radičević, čigar stoletnica bo polet. Kakor poroča beograjski tisk, se Crnjanskega drama uprizarja letos junija na beograjskem odru.

Vokalni koncert slovenske glasbe v Splitu priredi tamosnje pevsko društvo »Zvonimira«. Izvajalo bo spored skladateljev Bendla, Foersterja, Hrazdine, Dobroniča, Kranjčevića in Lajovic, ki je zastopan z dvema zboroma: s »Kišo« in »Kroparje«.

Zanimiva premiera dramskega pisatelja v Splitu. Dne 22. januarja se je vršila v Splitu premiera drame »Laž« od ruskega pisatelja Vinčenska. Vinčenko obdeluje v svojem delu problem, kaj je bolje v življenju — laž, ki daje srečo, ali resnica, ki povzroča samo bolečine. Nakičuje je hotelo, da igra v Splitu glavno žensko vlogo ista igralka, ki je nastopila pri prvi premieri v Rusiji — ga. Mansvetova.

Mednarodna slikarska razstava v Parizu. Koncem tega meseca se bo otvorila v Parizu mednarodna razstava slikarskih del. Udruženje francoskih slikar-

jev je povabilo udruženja iz vseh držav, da pošljejo na razstavo slike in določijo svoje delegate na to prvo povojno mednarodno razstavo slik, na katero so povabljeni tudi slikarji iz Rusije. Razstava bo trajala mesec dni.

Siegfried Wagner v Ameriki. Wagnerjev sin, dirigent Siegfried Wagner nastopi v najkrajšem času svojo že dolgo nameravano glasbeno turnejo v Ameriko, kjer bo dirigiral dvajset opernih uprizoritev. Nastopil bo tudi v njujorški Metropolitan — operi. Prebitek turneje je namenjen podpori za svečanostne predstave v Bayreuthu.

Ljubljanska drama.

Petek, 25. Zaprtje.
Sobota, 26. »Golobček«. A.
Nedelja, 27. ob 3. »Mogočni prstani«. Izv. Ob 8. »Osma žena«. Izv. Pondeljek, 28. »Hamlet«. C.

Ljubljanska opera.

Petek, 25. »Traviata«. Izven. Gostuje ga. Wesel-Polla.
Sobota, 26. »Aida«. P.
Nedelja, 27. »Traviata«. Izv.

Mariborsko gledališče.

Petek, 25. »Janko in Metka«. C.

Celjsko mestno gledališče.

Petek, 25. »Illiri«.
Nedelja, 27. »Zakleti princ« (popoldne) in »Svet« (zvečer). Izv. b

Domače vesti

TA BAHARIJA ...

Poljal se je oni dan v kupeju I. razreda možakar, rekel bi s Pohorskega rova, v pelorino zavrt, s cekarjem ob strani. Sam je sedel v kupeju in gledal skozi okno. Konduktar ga vprašal za karto, možakar gleda skozi okno in nič ne reče. «Sitna muha,» pravi konduktarju, «me ne poznate?» Konduktar dotleji ni imel te časti, ko pa je pogledal legitimacijo, je vedel, s kom ima opravka.

Bil je sam gospod Tiger, narodni poslanec, na poti v Beli grad ...

Tri dni pozneje, tako mi je pravil konduktar smehljaje, se je gospod poslanec vračal nazaj. Dremal je v kupeju, ves zagrizen v pelorino, in ga konduktar ni maral dramiti. Pa je prišel revize in sta morala zbuditi gospoda poslanca; tedaj pa se je izkazalo, da gospod poslanec ni narodni poslanec, temveč flosar, prava savinjska koronina. Iz Belega grada se je vračal po opravku in se je zmužil v prazni kupi I. razreda; da si odlašne, je dejal. «Eh, vrag me ne bo vzela,» je rekel še nadalje, plačal dvojno pristojbino za I. razred in legel nazaj k počitku ...

Ehe, menda nas ros na bo zlozel pobral, dokler je še kaj baharije pristne in neskaljene, dokler imamo kar 21 tigrov in dokaj krepkih grč. **Ss.**

• Obisk čeških parlamentarcev v Beogradu. Češkoslovaški poslanik Šeba je predvčeršnjim obiskal predsednika narodne skupščine Ljubo Jovanovića ter se s njim razgovarjal o prihodih češkoslovaških parlamentarcev v Beograd, da vrnajo lanski obisk jugoslovanskih poslancev v Beogradu je določen za mesec maj.

• Odlikovanje vojnega ministra. Poljski poslanik v Beogradu je predvčeršnjim našemu vojnemu ministru generalu Pešči osebo troje odlikovanje poljske republike «Pro Polonia restituta».

• Kancelar bratovskih redov. Divizijski general Oton Stefanović je imenovan za kancelarja bratovskih redov.

• Izpremembe v državni službi. Imenovani so: Meka Merfuz, doslej v Murski Soboti, za javnega upravitelja v Mariboru; Josip Krezore za davčnega oficijala pri davčni oblasti v Murski Soboti; Meka Ivanc za davčnega upravitelja v Cerklju; Stanislava Ribnikarja pa za davčnega upravitelja v Ljubljani. — Kmetijski svetnik Viljem Bohman pri pokrajinski upravi v Ljubljani je na svojo mesto imenovan upokojen. Upokojena sta tudi dvajsetletni instruktor Jakob Hladnik in tridesetletni mojster Fran Jerab. — Fran Jenčman je imenovan za suplenta na gimnaziji v Štiju.

• Pri državni kongresu hišnih posestnikov se bo vršil od 8. do 6. maja v Zagrebu. Sestavljen je poseben odbor, ki preučuje vprašanja o stanovanjih, zakonski načrt o agrarni reformi in vprašanja, ki so v tem v zvezi, nadalje vprašanje ustanovitve gospodarskih združenj, vprašanje graditve novih stanovanj in zavarovanja proti požaru in točli, dalje ustanovitve posestniške zbornice, skupnega glasila in tristoletnega mednarodni zvezi hišnih posestnikov v Parizu, vprašanje ustanovitve lastnega denarnega zavoda, pravne zaščite hišnih posestnikov in o davčnem vprašanju. Vsako društvo, ki šteje 100 članov, ima pravico imenovati dva zastopnika, za vsakih nadaljnjih 200 še po enega.

• Razbita anketa o agrarni reformi. V sredo popoldne se je začela v Beogradu anketa o agrarnem vprašanju. Prisotni so bili zastopniki ministrstva za agrarno reformo, poljedelstvo, finance in trgovino. Zborovanja so se udeležili tudi dobrovoljci, invalidi in četniki. Ko je zastopnik vlade začel čitati svoje poročilo, so ga prekinili dobrovoljci, četniki in invalidi z burnimi klici in protesti. Intervencirala je policija in se je zborovanje moralo prekiniti. Popoldne je potem bilo končan čitanje poročila ter se je razvila živahna debata. Anketa se še nadaljuje.

• Invalidi pri kralju. Predsedniki invalidskih združenj so bili v torek popoldne v posebni avdiciji sprejeti pri kralju, kateremu so razložili težave položaja, v katerem se nahajajo invalidi. Kralj je obljubil svojo pomoč. Združenja vojnih invalidov razvija intenzivno delovanje v smeri, da si zgradi «invalidski dom». Tozadevalni fond razpolaga sedaj z nabranimi prispevki v znesku 1.100.000 dinarjev.

• Brezplačno lečenje drž. nameštencev v bolnicah. Na podlagi nekega člena službene pragmatike, ki je stopila v veljavo 1. septembra 1923, pripada državnim nameštencem vseh kategorij in njih rodbinam pravo na brezplačno lečenje v državnih bolnicah. Mišljeno pri tem ni ambulantno brezplačno lečenje v bolnicah, ker tega sploh ni, pač pa brezplačna oskrba v najnižjem t. j. v tretjem razredu. Tozadevalno prihajajo razna vprašanja in protizbore, češ da uprave bolnic ne upoštevajo te beneficije, ki pripada državnim nameštencem po službeni pragmatiki. Po informacijah, ki jih je prejela «Nova Dobava» na pristojnem mestu, državnim nameštencem v naših bolnicah te beneficije za enkrat, žal, ne pripadajo po določbi višjih sanitetnih oblasti, in mora torej državni nameštenci v I. ali II. razredu v bolnici celotno oskrbino brezplačno.

v vsakem slučaju plačati sam, v III. razredu pa se mu more v slučaju dokazane nezmožnosti plačila oskrbina na podlagi prošnje na Zdravstveni odsek v Ljubljani od istega znižati ali celotno odpisati. To v informacijo vsem zainteresiranim in prizadetim.

• Občni zbor «Kmetijske družbe za Slovenijo». Poverilca za občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo, ki se vrši 30. t. m. ob 11. dopoldne v Mestnem domu v Ljubljani, so delegatom že razposlane. Dovoljena je polovična vožnja in naj se delegati pri železniških blaginjah izkažejo s poverilico.

• Nadomestne volitve v cenilno komisijo za celjski politični okraj so končale, kakor je bilo pričakovati vseh brezbriznosti naprednih krogov, s klerikalno značjo. S tem so dali iz rok važno zastopstvo v davčnih zadevah ravno pridobitni krogi. Naj se v bodoče ne jezijo nad svojo organizacijo, ki je iz gospodarskih vidikov storila vse, da bi jim zagotovila primeren vpliv v cenilni komisiji. Izredna škoda je, da bodo sedeli tudi v bodoče v tej važni korporaciji možje, ki so morda osebno visokega spoštovanja vredni, ki pa nima-jo še vsled svojega položaja primerne- ga vpogleda v one brezkončne velike številke, ki llažijo danes k lom ves razvoj naše obrti, industrije in trgovine. Kdaj bo dozorelo pri nas ono nabelo, da ima pravico kritizirati le oni, ki se zaveda svojih državljskih pravic in v polni meri tudi svoje državljske dolžnosti.

• Tudi v Konjicah izvoljena nemška lista! Pri volitvah v cenilno komisijo je bila tudi v Konjicah radi neznanja slovenskih krogov izvoljena nemška lista: Hasenbühl, Sittler, Kovatsch, Walland. Nemška lista je dobila 52, ena slovenska 42 in druga 15 glasov.

• Trboveljske novice. Morilec Antona Vezovička v Trbovljah je bil še istega dne aretiran od orožnikov v osebi Ivana Ambroža, rudarja v Trbovljah. — Znani potepuh Vincenc Turnšek, ki se je skrivaj še dalje časa pod tujim imenom, si je prišel te dni iskat kruha v Trbovlje, kjer pa so ga že naslednjega dne izsledili in spravili na varno. — Franc Limevšek, ki je še leta 1921. pobegnil od pogrančne trupe v Slovenijo, se je te dni vrnil v naš kraj. Naspal pa se je samo eno noč, takoj nato pa so ga orožniki izročili vojaški oblasti. — Oktobra 1922. je pobegnil iz mariborske kaznilnice na 5 let težke ječe obsojen Vilko Žilut, rodom iz Domžal. Dne 8. t. m. se je pripeljal iz južnih krajev v Slovenijo s ponarejenim potnim listom, glasečim na ime Alojzij Filiz iz Primorja. Orožniki so ga zasačili v neki gostilni v Trbovljah, kjer se je izdal za vinskega trgovca iz Beograda in razkošno trošil denar za pijačo. Šele po dolgem obotavljanju je priznal svoje pravo ime. Ker je prispel iz južnih krajev, obstoji sum, da se je vsa časa palčal s Čarugo, kar se bo še dognalo.

• Smrtna nesreča v Osojnici pri Zireh. Pišajo nam: V Osojnici, kilometer od Zireh oddaljeni vasi, zasedeni od Italijanov, se je zgodila v ponedeljek 21. t. m. smrtina nesreča. 17letni Filip Burnik, mešarski vajenec pri Matevžu Burniku, je srazil lovsko puško svojega gospodarja. V puški je ostala patrona, ki je odpovedala. Ko je fant potegnil skozi cev vrtilo, je patrona nenadoma eksplodirala in so drobci mladeniča ranili v trebuh. Smrtno nevarno ranjenega je spravil gospodar takoj v Ziri, kjer se je mudil okrožni zdravnik iz Škofje Loke, ki pa ranjencu, žal, ni mogel več pomagati. Ponesrečeni je namreč pri zdravniškem pregledu izdihnil, ne da bi prišel k zavesti.

• Še enkrat žudni severni gosti. O nenavadno redkih plicah — pegamih —, ki so se pojavile sedaj po raznih krajih Slovenije, nam piše prijatelj z Gorenjskega: Zadnji obisk pegamov na Gorenjskem smo imeli leta 1913. Takrat so bili po vsem Kranjskem začasno naseljeni v večjih in manjših družbah, vendar pa so se kmalu pričeli seliti proti jugu. Dne 29. decembra 1913. sem ustrelil tri pegame in jih izročil v prirodnoznanstvene namene. Nemci pravijo pegamom med drugim tudi «Pestvogels» in njegovega obiska niso nič kaj veselili. Med ljudstvom je namreč razširjena govornica, da se ob pojavu teh ptic v naših krajih pojavijo kužne bolezni, posebno kuga, ki ji sledi slaba letina in menda celo vojna. Da bi za l. 1924. ne uganili zopet kaj takega! Ako se ne motim, hranil ljubljanski muzej storo sliko o pegamih in jih omenja tudi že Valvazor.

• «Pobožni» cerkovnik. Z Bleda nam pišejo: Cerkovnik blejskega otoka, Josip Bijol, odbornik raznih cerkvenih organizacij, Orla itd. je v nedeljo 20. t. m. napadel S. Zupančiča tik njegovega stanovanja in ga udaril z velikim todom po glavi. V Zupančičevi bližini sta se nahajala Josip Zvab in Andrej Erlih. Skočili je tudi k njima in ju začel obdelovati s kolom. Ker so se mu vsi trije postavili v bran, je potegnil Bijol iz žepa nož in začel Zvabu in Erlihu težke telesne poškodbe po glavi in po životu. Razkošen je mahal potem z nožem tako nerodno okoli sebe, da je ranil še samega sebe po obrazu in roki. Ljudje so približili iz vse vasi skupaj in s težkim trudom rešili napadeno pred Bijolom. Čudimo se, da je ta šovek že toliko časa cerkovnik, ker dela neprestano prepire in ga je videti tudi pogosto pijanega v cestnih jarkih.

• Zavrnjeni novorojenček slaboume. V Činžatu pri Sv. Lovrencu na Pohorju so našli na stranišču nekega železniškega uradnika mrtvo dete ženskega spola. Dognalo se je, da je dete porodila neka slaboumna dekla, ki ne ve niti kdaj, niti s kom je občevala.

• Komita Milenko Gjorgjev ustrelen. Kakor javljajo iz Štipe, se je orožniški patrulji pod vodstvom Petra Miloševića posrečilo, komitakega vojvodo Gjorgjeva obkoliti v selu Gradine ter ga ujeti. Pri eskorti v Štipe pa je Gjorgjev utekel orožnikom, vsoled česar je patrulja začela streljati za ubežnikom. Težko ranjen se je Gjorgjev zgrudil na tla. Prepeljali so ga v Štipe, kjer pa je kmalu nato umrl. Gjorgjev je bil dolgo časa strah in trepet prebivalstva južne Srbije.

• Milijonsko goljufije novosaškega lekarnarja. Pri novosaški policiji se je predvčeršnjim prijavil tamkajšnji lekarnar Viljem Kik, ki je priznal, da je raznim komitentom na goljufiv način izvalil več milijonov dinarjev. Svoje goljufije je vršil na ta način, da je za kratkodobna posojila plačeval visoke obresti, a ko je posojilo slabo uspevalo, je plačeval ogromne obresti z novimi posojili. Skupna škoda iznaša nad 4 milijone dinarjev. Največji upnik je tvrdil Rosenzweig, ki izgubi nad milijon dinarjev. Kiša so izročili državnemu pravdnstvu.

• Razbojnik posejelo denar. Iz Cetine poročajo, da so nedavno pri spopadu z neko patruljo ustreleni razbojnik Raspovčič, Bačović in tovariši posejeli velike vsote ugodnim mešanom in trgovcem proti visokim obrestim. Govori se celo, da so prejimali posojila tudi nekateri državni uradniki. Pri Raspovčiču so se našli seznaniki dolžnikov.

• Društvo upokojencev južne železnice ima redni občni zbor v nedeljo 10. februarja ob 2. uri popoldne v prostorih restavracije pri «Levu». Gospodarska cesta v Ljubljani. Udeležite se ga vsi člani. — Predsedstvo.

• Za akademsko menzo gospodarske zadruge Jadrana v Akademskem kolegiju v Ljubljani so nabrali litijski naprednjaki pod vodstvom gg. notarja dr. Krevlja, sodnega predstojnika Žigona, posestnika Slanca in Tomažina 16 velikih vreč živil, en vagon drv in vsoto 900 Din v gotovini, za kar jim bodi izrečena najskrebnost zahvala.

Mleko.

Združene mlekarne, Volaška ulica, nasproti belgijske vojašnice, sprejemajo zopet in to do 15. februarja nove abonente za mleko, ki se dostavlja z vozi dneвно na dom in to v poljubni množici. Garancija za vsa popoldna sveža, čista, pasteurizirana mleka s približno 3,5% tolike. Naroka se lahko tudi telefonično, št. 446. 229

Iz Ljubljane

u— Min. predsednik Pašić na potu skozi Ljubljano. Z 80 minutno zamudo je včeraj popoldne dospel v Ljubljano beograjski brzovlak, kateremu so bili priklopljeni trije salonski vozovi. V enem se vozi min. preda. Pašić s svojo soprogo, v drugem minister Ninčić s soprogo, v tretjem beograjski odpravnik poslov g. Summonte. Na kolodvoru so bili zbrani zastopniki oblasti, vendar gospoda Pašić in Ninčić nista izstopila. Pač pa je gospod Summonte zapustil vagon ter se nekaj časa ljubezljivo razgovarjal z velikim županom. Na kolodvoru se je zbralo tudi precej publike. Po kratkem odmoru je vlak nadaljeval svojo pot proti laški granici. Oficijelni sprejem s strani Italije se je vršil na kolodvoru v Postojni, kamor sta tekoma včerajšnjega dopoldneva prispela zastopnik g. Mussolinija general Bodrero in naš rimski poslanik g. Antonijević. Postojanski kolodvor je bil okrašen z italijanskimi in jugoslovanskimi zastavami.

u— Peklu se bo zapisal. Ze 25 krat kazoovani potepuh Lovro Smerajc, iz Jarš je razgrajal včeraj dopoldne v gostilni «Pri belem volku», posval natakcarice in bil tudi na druge načine nadležen vsem gostom. Po policijskem odloku je bil sedaj izgnan iz Ljubljane. K temu je pripomnil, da ni na svetu nobene pravice in se bo v svrhu maščevanja nad paragrafi zapisal peklu. — Vse to mu bržkone ne bo nič pomagalo in bo moral v naprej drugje poskušati tatinske in druge zmožnosti.

u— V sobo mesarja Filipa Mulca, u službenega pri Gospodarski zvezi se je splazil v sredo zvečer neznan tat in mu odnesel zelen površnik, vreden 2000 kron.

u— Ljudska visoka šola v Ljubljani. Ker se vrši v nedeljo, dne 27. t. m. dopoldne na univerzi svetosavska proslava napovedano predavanje odpade. Prihodnje predavanje se vrši v nedeljo, dne 3. februarja ob običajnem času.

u— Cvetlična reduta. V petek dne 1. februarja v kazinski dvorani priredi S. K. Primorje svojo običajno «Cvetlično reduto.» Vstop proti vabilu. Pričetek ob 20. uri.

u— Plesna vaja T. A., ki bi se morala vršiti dne 25. jan. bo v soboto dne 26. jan. Pridite! Odbor.

u— J. n. a. d. «Jadrans». — Prihodnja plesna vaja se ne vrši v petek, temveč v soboto 26. t. m. ob 20. uri.

u— V Mostah priredi v nedeljo, dne 27. t. m. damski odsek «Sokola» Gogoljevo burko «Revizor». Pričetek točno ob pol 8. Dvorana toplo zakurjena. Med odmorom igra godba. K obilni udeležbi vabi odbor.

u— Filini tehniški ples, ki ga priredi akademsko društvo jugoslovanskih tehnikov (A. D. J. T.) pod pokroviteljstvom Udrženja jugoslovanskih inženjerov in arhitektov, sekolja Ljubljana in častnega damskega komiteja, se vrši

v torek, dne 5. februarja v vseh gornjih prostorih «Narodnega doma». Pričetek ob pol 9. uri zvečer; oficijelni sprejem od pol 9. do 9. ure. Čisti dobiček je namenjen izpopolnitvi strokovne društvene knjižnice. Vstop le proti vabilu. —

POSETITE DANES

III. TATJANIN VEČER

V NARODNEM DOMU

Iz Maribora

a— Odlikovani mariborski funkcionarji obrtne razstave. Z ukazom Njeg. Vel. kralja z dne 17. t. m. sta bila predsednik mariborske obrtne razstave ravnatelj Alojzij Križnič in tajnik Franc Kenda odlikovana z redom Sv. Save V. reda.

a— Radić v Mariboru. Včeraj je prišel na mariborski kolodvor po dohodu koroškega transitega vlaka k policiji skemu stražniku potnik K., gostilničar v Mariboru ter mu ves razburjen naznanil vest, da se je pravkar pripeljal v tranzitnem vagonu Radić in da mu v Št. Ilju celo kliče! Zivio Radić! Vagon so takoj pregledali, toda Radića niso našli. Gostilničar je med tem tudi že restriniral svoje poročilo o klicanju «Zivio Radić» in je trdil le, da je videl Radića, ki ga baje osebno pozna, skozi okno v vagonu. Policijsko oblastvo je gostilničarju odpustilo neresnično obvestilo, ker je bil v vagonu res neki potnik, ki je malo spominjal na Radića, le da je imel brado preveč sivo. S tem se je razburljiva afera na mariborskem kolodvoru končala.

a— Meštrovčeva afera v Mariboru.

Pred kratkim se je peljal kipar Meštrovčič skozi Maribor v Avstrijo. Pri reviziji potnikov je carinik kot vsakemu drugemu tudi Meštrovčiču zapisal valuto v potni list. Za tem carinikom so prišli finančni pregledniki, ki obnavljajo telesno preiskavo ter morajo ves denar, ki ni vpisan v potni list, zapleniti. Pri Meštrovčiču so našli v žepu neskritih 29.000 Din, ki niso bili vpisani v potni list. Pri nato sledočem zaslišanju Meštrovčiča pred carinskimi uradniki se je šele ugotovila identiteta Meštrovčiča, ki je pojasnil, da je prejšnji dan izplačeval v Zagrebu pri zidanju svoje vile delavce ter mu je ta denar nevede ostal v žepu. Ker je bilo carinskemu uradniku takoj evidentno, da je Meštrovčič zagovor neresničen, je denar deponiral pri carinski ekspozituri na kolodvoru, kjer je Meštrovčiču po njegovem povratku v domovino na razpolago. S to nezgodo je bil Meštrovčič le v toliko oškodovan, da je mogel odpotovati šele z naslednjim vlakom nekaj ur pozneje. Gorostasno poročilo, ki ga je o tem neljubem incidentu prinesla «Štara», je torej tendenciozno zavito in neresnično, ker niti carinik niti finančni organi niso postopali proti Meštrovčiču zlohotno.

a— Planinski ples v Mariboru se vrši 1. februarja (in ne 2. kakor v Ljubljani) pri Goetzu. Brez predpisov. Vstopnina 15. Din. Paviljoni prvovrstni, vina izbrana. Planinci in drugi, pridite vsi!

a— Društvo stanovanjskih najemnikov in podnajemnikov za Maribor sklicuje svoj redni občni zbor na nedeljo dne 27. januarja ob 9. uri dopoldne v (zakurjeno) malo kazinsko dvorano. — Zbor se vrši po običajnem dnevnem redu. Opozarja se, da je dovoljen vstop le društvenim članom in le proti društveni izkaznici. Kot člani se smatrajo oni, ki so plačali članarino do konca leta 1923.

u— Češki klub v Mariboru, ki je imel začetkom leta svoj redni občni zbor, obstoja v našem mestu že od leta 1903 ter smo ga šteli že pred preobratom k najbolj agilnim našim narodnim društvom v Mariboru. Njegovo delovanje je bilo zelo uspešno in raznovrstno. — Največjo pozornost zasluži otvoritev češke šole, oziroma tečajev, namenjenih šolski mladini čeških rodbin. Pouka se udeležuje približno 25 otrok. Klub se reprezentira na zunaj vsako leto s prireditvijo kaknega koncerta, lanske leto pa je priredil dne 28. oktobra slavnostno matinejo v proslavo petletnice osvojenja Čehoslovaške izpod tujeja jarma. Lahko trdimo, da imamo v bratih Čehih ob vseh narodnih prireditvah vedno zvesto oporo, poleg tega se pa klub udeležuje naših proslav s svojim zastopstvom. — Klub ima svojo lastno godbo, katera sodeluje pri sobotnih klubovih sestankih v Narodnem domu in nastopa včasih skupno s sokolsko

godbo. Pripominjamo končno še, da ima klub tudi lastno marionetno gledališče za otroke, katero posojuje mariborski mu Sokolu za mladinski odsek. Razen tega klub podpira in informira potujoče rojake, katerih se precejno število obrača na njega za pomoč. Živahna debata se je razvila o proslavi 100 letnice rojstva skladatelja Bedřiha Smetana in je bilo sklenjeno, obrniti se na ostala društva, da se proslava izvrši kar najbolje. Na Čehoslovaškem se vršijo v to svrhu velike priprave. Klub šteje komcem leta 1923 128 članov in ima za poslovnost leto 1924. sledeči odbor: predsednik: Franjo Bureš, urar in zlatar; podpredsednik: Karel Fischer, ravnatelj tt. Doctor in drug; člani odbora: Donat Anton, uradnik tt. Doctor in drug; Elfinger Armin, trgovec z usnjem, Gintz Jindřich, ravnatelj tt. V. Freund, Kadrmass Josip, delovodja tt. K. in R. Ježek, Kavan Fran, uradnik tt. Doctor in drug, Komarek Josip, skup. delovodja Juž. ž. Kovář Fran, bančni prokurist. — Člani kluba tudi pridno obiskujejo češki oddelek Ljudske knjižnice v Narodnem domu in sodelujejo pri Čehoslovaško-jugoslovanski Ligi. V pripravljalem odboru Lige imajo svoje zastopnike.

a— Snegulčica v Mariboru. Gledališki odsek Sokola v Mariboru priredi v nedeljo 27. t. m. ob pol 15. v Narodnem domu drugo predstavo marionetnega gledališča in to pot «Snegulčico». Dvorana je bila ta teden opremljena z novo električno razsvetljavo, tako da bo vris predstave še lepši.

Klobučevinaste podloge za pisalne stroje
THE REX CO., LJUBLJANA.

Iz Celja

e— Izredna seja celjskega občinskega sveta se vrši v petek dne 25. jan. ob 19. uri s sledečim dnevnim redom: Dodatni preloški k proračunu iz finančnega odseka in poročilo elektrifikacijskega odseka.

e— Brezposelnost v Celju je našla svojega mešja v obč. odborniku in strokovnem tajniku Leskovseku, ki je stavil v radnji občinski seji nujni predlog, raj občinski zastop nemudoma določi vsoto 50 tisoč Din za brezposelne delavce v Celju, zlasti za one, ki so prišli ob kruh vled pomanjkanja električnega toka v obratih z električnim pogonom. Ne da bi se pri tako važnem predlogu, ki sega globoko v žep vseh celjskih davkoplačevalcev, le kolikšni potrudili, da bi podpri svoja socialistična izvajanja tudi s stvarnimi dokazi, je smatral za bolj primerno, da se je obdal z nimbusom netnega brezposelnega avditorija. Kako pa izgleda ta brezposelnost, katero je baje zakrivilo pomanjkanje električnega toka v zadnjih tednih, in pravi luči, naj pokažejo sledeči uradno ugotovljeni podatki: Od 27 obratov z električnim pogonom v Celju sta odpustila iz navadnega vzroka le «Zlatarka» 18 in «Cinal» ki je last g. Kirbischa 10 delavcev. Od teh so večinoma samci ali pa žene, ki jih može so v službi v drugih tovarnah. «Zlatarka» je dala večini delavstva predurjenje in s tem priznala, da jih hoče zopet sprejeti, dočim je tvrdila «Cinal» gotovo postopala kruto, obe pa pravno nepravilno, ker je v danem slučaju zakrivila ustavitve obratovanja neka višja sila. Pri odpuščenih delavcih je treba še nadalje ugotoviti, li niso bili drugi vročaji merodajni za odpust. Navedeni vročaji naj služ v dokaz, kako površno in strankarsko se dostikrat izkoriščajo v naših obč. korporacijah važna socialna vprašanja. zamo da se vzdržijo gotov osebe na površju.

e— Orjuna v Celju. Iz Celja nam pišejo: Z ozirom na notico «Narodnega Dnevnika» z dne 23. jan. se smatra za potrebno resnici na ljubo ugotoviti, da je bil dosedanji predsednik celjske Orjune na obč. zboru dne 19. jan. od delegata občinskega odbora Orjune v Ljubljani vsled njegovega nepravilnega nastopa odstavljen in postavljen društvo komisar. Ponovni občni zbor se vrši v ponedeljek dne 28. jan. ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma.

e— Svetosavska prireditve v Celju se vrši v soboto dne 26. jan. v veliki dvorani hotela Union z zelo obširnimi sponzorom. Sodeluje sinfonični orkester mariborske vojaške godbe, ga. Lovševca iz Ljubljane, ga. Mirca Sanein in vijolični virtuoz g. Karol Sanein. V nedeljo dne 27. jan. ob 11. uri je v veliki dvorani Narodnega doma cerkveni obred sečenje kolača in razne druge svečanosti. —

Vremensko poročilo

Ljubljana 24. januarja 1924.

Ljubljana 206 nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblatnost 0-10	Padavine mm
Ljubljana .	7.	774.4	10.8	sev. zapad	jasno	—
Ljubljana .	14.	771.8	—5.8	"	"	—
Ljubljana .	21.	769.0	—6.8	"	"	—
Zagreb .	7.	778.6	—9.0	jug. vzh.	—	—
Beograd .	7.	771.2	—11.0	zapad	oblačno	1.0
Buda .	7.	775.1	—10.0	sev. zapad	več jasno	—
Praga .	7.	775.9	—12.0	brezvetra	jasno	1.0
Laosost .	7.	773.9	—8.0	"	"	—

V Ljubljani barometer nižji temper. nižja.

Solnce vzhaja ob 7:33, zahaja ob 16:57

Dunajsko vremensko poročilo. Zjutraj je bilo v Avstriji jasno in zelo mrzlo. Temperatura večinoma 10 stop. pod ničlo. Razlika temperature med zapadom in severozapadom zelo velika. Island je imel 2 stopinj nad ničlo. Jan Mayen

Iz življenja in sveta

Kako je v Trstu

Trst, 23. januarja.

Niš lastnega, da se ne bo reklo, da govori iz mene jugoslovenska zloba, temveč samo prevod uvodnika iz današnjega »Hudičevega repa« (Coda del Diavolo), menda edinega lista v Trstu, ki se upa tui v sedanjih razmerah povedati resnico, sicer precej robato, pa zato tem bolj resnično resnico.

Vinjeta nad člankom kaže psa, ki ga je sama kost in koža in ki gloda golo kost, poleg njega pa še bolj mršavega mačka. Članek se glasi:

Novi občinski davki

Občinski urad je opozoril davkoplačevalce s celo vrsto razglasov, najlepših po uličnih vogalih, da s 1. februarjem stopijo v veljavo novi občinski davki. To je res zelo vpludna pozornost, toda davkoplačevalci so vse to vedeli tudi brez razglasov.

Predvsem imamo davek na obratno preostore. Prinašal bo malo, kajti če se izkazuje trgovine s prvimi potrebščinami: kruhom, jestvinami in kurivom, so vse druge skoraj prazne.

Da občinska blagajna ne bo oškodovana, predlagamo, da predpiše poseben davek onim trgovinam, ki bodo imele v dobi davčni dobi najmanj odjemalcev. In komur ne bo prav ta posebni davek, naj zapre trgovino in adijo!

Potem prihaja že proslavljeni davek na sapice, o katerem smo že govorili. Kakor se predvideva, ta davek ne bo imel pogoja za obstanek, ker bodo do prvega februarja izginili iznad trgovin še oni redki napisi, ki so še ostali doslej.

Važen je tudi nastanitveni davek (ki ga mora plačati vsak tujec, ki se nastani v hotelu ali prenočišču), kateremu se je pa v ostalem prav lahko izogniti. Tujci pač ne bodo prihajali v Trst. Res je pa, da ostanejo še vedno hotelirji, katerim bi se mogel nabiti kak poseben davek na prazne sobe.

Pa pojdemo dalje. Davek na posle (deklet, sluga, hlapec itd.). Ta obremenitev odpade sama po sebi, ker bodo gospodinje same same delale za služkinje in služkinje si bodo že izmislile kak postranski zaslužek, da se bodo preživljale. Ulici del Toro in Valdirivo boste brezovno pridobili, seveda na stroške javne morale, toda kdo pa se dandane briga zanjo? Obdavi naj se kraikomalo tudi javna morala in vprašanje bo takoj rešeno, ker morale — ne bo.

Kar se tiče vozne, želje in tovarne živine je stvar drugačna. Stele se bodo kosi mršavih kljusetom, upreženim v javna vozila in davek se bo določal po koteh. Tovarna živina ali osli bodo tudi poškani z občinskim davkom. Ta davek bo zelo izdaten, kajti oslov imamo veliko.

Davek, ki je najbolj briden, je pa davek na psa. Uboge živale, kakšno klanje! Že sodaj jih je na stolice videti, kako se potepajo zapuščene po ulicah. Naše sožalje konjači, ki bo imel lepo delo, preden ga bo opravil. V kratkem nam bodo pač le še v spomin, kakor dinosavri. Pa kaj hočemo, občinstvo bo znalo živeti tudi brez psov.

Davek na dovoljenja za javne obraze bo gotovo povzročil, da se zapro restavracije in gostilne, ki itak že samo živijo zaradi pomanjkanja gostov. Ali to ni še de: poslanec abstinenti kakor Amerikanci in bomo jedli — kakor ubožci — na klopih v javnem vrtu, kakor dandane dela že toliko revežev.

Dulela in fundo: davek za glasovirje. To je pač davek, ki ga sme vse mirovno meščanstvo pozdravljati kot pravičljive blagoslov. Končno bomo vendar mogli mirno spati in prebujati se ne bomo več na tako sirov način, kakor doslej, ko so nas probujale razne skale, ki jih ne izvežane zločinske ženske roke z obžalovanja vrednim nesoglasjem izbljajo iz slonokoščenih tipk.

Hvala Bogu! Občina je pokazala, da vsaj tupatam kdaj zadene pravo.

Zadnji stavek članka pa naj rajši povem po italijansko, da ga ne bodo val razumeli: «Fortunatamente pero sono esonerate le palie del contribuenti.»

Na drugem mestu predlaga isti list, da naj se uvede nov občinski davek, namreč davek na sobe, ki jih razne dobre ženske na uro oddajajo množično se priglajajočim zaljubljenim in nezaljubljenim parčkom.

Gonsalvo Summonte

italijanski odpravnik poslov v Beogradu, ki je odlično sodeloval na pogodbi med obema državama. V svetovni vojni je bil comm. Summonte

zvezni oficir pri srbski armadi, s katero je prisel oktobra 1918 v Beogradu, kjer je bil pridružen nekaj časa lakemu poslanstvu. Pozneje je postal delegat italijanske vlade v Ljubljani, odkoder je odšel kot generalni konzul v Zagreb. Po odhodu italijanskega poslanika Manzoni je prevzel leta 1922. vodstvo italijanskega poslanstva v Beogradu. Comm. Summonte je star 39 let, po rodu Napolitan.

Dama s kamelijami

Ljubljanska opera ima danes premijero slovit Verdieve opere »Traviata«, ki je kakor znano, posneta po ne manj slovit Dumasovem romanu »Dama s kamelijami«. Delu, ki ga tudi slovenska dekleta dobro poznajo, saj jih je malo, da ne bi ga bile čitale s solznimi očmi. Po naključju, na katero pa gledališka uprava bržčas ni mislila, ko je pripravljala opero, bo premijera nekaka slavnostna, ali če hočete — jubilejna predstava. Nedavno — 15. t. m. — je namreč poteklo sto let, odkar je umrlo dekle, ki je služilo Aleksandru Dumasu za vzor nesrečne junakinje njegovega romantično-sentimentalnega romana.

»Dama s kamelijami« se je narodila neki pariški branjevki, ženi hudega alkoholika. Mož je bil delomržen človek. Ker ni imel denarja za popivanje iz drugih virov, je morala mala Marija beračiti po ulicah in izročati priberačeni denar za pijačo. Tako je bila že v svojih najnežnejših letih poznejša »dama s kamelijami« rednica »roglave družinice. Ko je Marija doživela dvajseto leto, je brezsrčni oče prodal

nekemu bogatašu. Ta je drobno stvarco drago odkupil, in tako je postala Marija že v dobi 12 let ženska dvomilne vrednosti. Razvijala pa se je zelo hitro. Petnajst let stara je bila že splošno znana in iskana kurtizana v Parizu. Imela so jo v rokah največji bogataši, književniki in umetniki. Pariška »jeunesse dorée« jo je plačevala s suhim zlatom. Blodniško življenje na je Marijo bolj in bolj ubijalo. Najhujša izprememba ji je škodovala. Radi njene nečestitosti so jo možki nosili na rokah, toda ta obzirnost je vprilo njene šibke konstitucije malo zalegla. Svoj prvi sloves pa je Marija dosegla po svojem sedemnajstem letu. Ta doba je trajala do njene smrti. Umrila je 22 let stara, oplakovana od vseh, ki so jo osebno poznali ali ki so o nji slišali pripovedovati. Iz kavarne domov grede se je prehladila, in to je zado-stovalo, da je izdihnila.

Naslov »dame s kamelijami« je dobila po tem, ker je bila tako slabotnih živcev, da ni prenesla vonja nobenih drugih cvetlic razen kamelij. Ta okolnost je napotila Dumasu, da je imenoval ne kamelijah in dami svoj roman. Pariška javnost je obdržala nesrečno Marijo v mučeniškem spominu do danes. Vsko leto na dan njene smrti je njen grob okičen s kamelijami, katere prinašajo tja književniki, umetniki ter častilec Marijine sentimentalne vloge v Dumasovem romanu in Verdievi operi.

× Strašen vihar je uničil Jalto. Nedavno je divjala na Krimu strašna nevihta s snežnim metežem. Pretrgala je telegrafsko in železniško zvezo s Krimom in mestom Jalta za več dni in šele sedaj so dospela v Moskvo poročila, iz katerih se more sklepati, da so prirodni elementi Jalta skoro uničili. Moskovski listi popisujejo mesto takole: »Dne 25. decembra se je nudila prebivalcem mesta Jalta žalostna slika. V mestnih nasadih, ki so bili vedno glavni kras in ponos mesta, so ležali bori in ciprese, izruvane s koreninami, po tleh. Mnoga teh dreves, so videla Puškina in preživela nešteto viharjev. Po ulicah je bila slika še bolj žalostna. Po hodnikih leže kosti streh, balkonske balustrade, okna in steklene galerije. Vihar je bil tako močan, da so padale železne plošče in dimniki doli v morje. Konec mola je znatno poškodovan in morje je naneslo tja cel polotok.«

× Dunajska zadistična afera pripravila uradom mnogo dela in so vanjo zapletene številne osebe. Po poročilu dunajskega »Tagblatt« je zaprt tudi Leopold Chlumetzky, sin bivšega trgovskega ministra in predsednika avstrijske poslanske zbornice. Chlumetzky je že aretiran. Ponudbo njegovega zagovornika, da bi ga izpustili proti kavci 500 milijonov kron, je sodnja zavrnila.

Le obleka, izgotovljena po meri, Vas popolnoma zadovolji, zato si jo nabavite pri znanu 35 II konfekcijski industriji Drago Schwab, Ljubljana.

Iveri

»Prav imete, gospod, da upate«, le dejal Guizot Montalembertu: »optimisti di-že svet v rokah, pesimisti so zgolj gledalci.«

Usta modrega so v njegovem srcu; srce budali v njegovih ustih (Turska poslovnica).

V portugalskem romanu »Amadis de Gaula«, ki sega v 13. stoletje in ki ga je lani moderniziral Afonso Lopes-Vieira, nastopi v XIII. poglavju (Beltenebros)

med drugim tudi italijanski kraljevič, ki dvorjani in se priljuje prekrisni Orlani. Ta pa hrepeni samo za svojim lunakom Andisom in želi, da bi se rimski princ odstranil. Princ pa tudi ni agal ostalim vitezmom, ki je prišel z njimi v dotiko, in vsi so smatrali, da zna bolj vezati

lepe stavke nego opravičati junaške čin.

Prošlost je svetilka, nameščena na vratih bodočnosti, da osvetli donokod mrak, v katerega je zavita (Lamennais), N. K.

Socijalna politika

Socijalno zavarovanje in zdravniki

(Referat dr. Ivana Zajca na občnem zboru BZJ.)

Zakon za zavarovanje delavcev, ki obsega bolniško in nezgodno zavarovanje, ter zavarovanje za starost in onemoglost, je v veljavi od 1. julija 1922. Ta zakon, to moramo priznati, je grandiozno delo, ki ima namen rešiti najnужnejša socijalna vprašanja. Toda vkljub svoji veličini, ali bolje ravno zaradi svoje veličine, je izzval mogočen odpor pri vseh interesiranih skupinah že v kratkem času, odkar se izvaja. Vzroki temu odporu so psihološkega, gospodarskega, socijalnega in političnega značaja. Zakon je bil hitro sklenjen, uveljavljen takorekoč preko noči, brez predhodnega zainteresiranja javnosti in brez sodelovanja prizadetih gospodarskih korporacij in strokovnih organizacij. Prinesel pa je obrti in industriji ogromna bremena, to je resnica; v samoupravnem oziru pa ni zadovoljil prav nikogar, ne delodajalca, ne zavarovanca. Vred centralistične koncepcije zakona nimajo ne delodajalci, ne zavarovanci onega vpliva na upravo, ki bi ga želeli imeti. Zato je povsem razumljivo, da so počele gospodarske korporacije in industrije ter obrti, kakor tudi delavske strokovne organizacije kampanjo za noviranje zakona. Zastopniki obrti in industrije zahtevajo stvarno in denarno samopravo za okrožne urade, že zdaj pa znižanje prispevkov na zakoniti možni minimum ter pocenitev uprave; zavarovanci se upirajo poslabšanju zakona, zlasti pa zahtevajo za poslovalnice večji del poslov bivših okrajnih bolniških blagajn, dalje so odločno proti popolni birokratizaciji socijalnega zavarovanja.

In zdravniki? Nihče ne bo tajil, da so zdravniki najvažnejši činitelji pri izvajanju bolniškega in nezgodnega zavarovanja. Izvajanje socijalnega zavarovanja bi bilo brez zdravnikov nemogoče. Naloga zdravnika je tedaj velevažna, pa tudi težavna, ker vršimo svojo službo ob križajočih se interesih v neprestanem koncentričnem ognju. In kaj je prineslo socijalno zavarovanje zdravnikom? — Britka razočaranja, ponižanje in socijalne krivice.

Socijalno krivico je, da zakon obvezno zavaruje vsakogar, ki daje telesno in duševno moč v najem brez ozira na to, koliko dohodkov ima. Poniževalno in sramotno je za zdravnika, da mora za majhno odškodnino zdraviti člena in vse njegove svojce, čeprav ima le ta petkrat, desetkrat večje dohodke, kakor je plača zdravnikova. Ta določba zakona se ne da utemeljiti z nobenega socijalnega vidika.

Zakon bi moral sloneti samo na socijalnih načelih, in zavarovati samo one, katerih obstoj bi bil ogrožen v slučaju bolezni in nezgode. Vse druge osebe bi morale biti brezpogojno izključene od obveznega zavarovanja.

Ravno tako ne sodijo v zakon prostov. zavarovanci. § 7. zakona za zavarovanje delavcev našteva osebe, ki niso obvezane, da se zavarujejo po tem zakonu. Toda zadnji odstavek istega paragrafa pravi, da se lahko tem nameščencem s posebnim statutom zagotovi zdravniška pomoč in zdravlila. Zdravila menda samo radi lepšega, glavno je cena zdravniške pomoči! Toda določila zakona niso samo za zdravniški stan poniževalna, temveč zanj tudi nevarna, ker ga ogrožajo v eksistenčni možno-sti.

§ 150 določa, da rešuje vprašanje zdravniške službe glavna skupščina okrožnega urada z odobritvijo osrednjega urada. Ta skupščina lahko sklene prostovoljno izbiro zdravnikov, ali pa nastavi pogodbeno zdravnike. Ako pa med okr. uradom in zdravniki ne pride do soglasja, so državni in samoupravni zdravniki dolžni zdraviti člane po minimalnem tarifu. Ta določba je dvorezen nož za okr. urad in za zdravnike. V trgu D je samoupravni zdravnik, s katerim se okrožni urad ni mogel pogoditi. V tem slučaju mora isti zdravnik kot samoupravni uradni zdraviti člane okr. urada po minimalnem tarifu, kar je zanj neprimerno ugodnejše. Nasprotno je po mestih. Dvorenost zakona rodi vedno slabe posledice, kar povzročuje večne boje, ter neprestano ogroža enotno zdravniško fronto, kakor tudi onemogoča enotna ureditev zdravniške službe po celi državi.

Za »Zvezo blaginjskih zdravnikov«, ki je doslej vesno in pošteno vršila svoje društvene dolžnosti in se tudi vselej zavedala velike odgovornosti napram zavarovanemu, kakor tudi napram uradu, so zaključili iz predstoječega kratkega referata sami po sebi dani. Mi moramo forsirati noveliranje zakona za zavarovanje delavcev, s to v sporazumu z vsemi interesiranimi skupinami. Ako bo vsaka skupina postopala sama za se, se bo zgodilo, kakor vozu, v katerega so se vpregli čuka, labud in rak. Nazaj je vlekel rak, naprej čuka, labud kvišku, voz pa stoji še danes tam. Lo s skupnimi silami in po sporazumu v vseh važnih točkah bomo ustvarili zakon, ki ne bo samo veličasten, temveč tudi modern ter socijalen in pravičen na vse strani.

O resolucijah gospodarskih korporacij je naša sodba sledeča:

1. Brezpogojno odobravamo zahtevo, da morajo dobiti okrožni uradi stvarno in denarno samopravo.
2. Napram zahtevi, da naj se prispevek ki znižajo na zakoniti minimum, smo skeptični. Tudi če se to zgodi, bo dobiček za industrijo in obrt minimalen, okr. urad pa lahko pride v položaj, da ne bo mogel vsled finančnih težkoč zadostiti zakonitim dolžnostim.
3. Pridružujemo se zahtevi zavarovancev, da naj poslovalnice vodijo večino poslov okr. boln. blagajn.

A mi zdravniki zahtevamo:

1. Samo obvezno zavarovanje za vse osebe, katerih življenje bi bilo v slučaju bolezni ogroženo. Določiti je višino dohodkov, preko katere mora biti obvezno zavarovanje izključeno.
2. Prostovoljno zavarovanje je nedopustno, zlasti pa zavarovanje, ki jamči samo zdravniško pomoč.
3. V § 150 mora odpasti določba o prisilnem zdravljenju po državnih in samoupravnih zdravnikih.

Gospodje kolegi! Odboru BZJ dajmo v smislu gornjih izjavaj nalogo, da stopi v stik z vsemi interesiranimi skupinami, da se doseže noveliranje zakona. Le ako bi odbor pri teh skupinah s svojo namero ne uspel, naj sestavi resolucije in jih odpošlje na pristojno mesto.

Vsporedno s tem pa je nujno potrebnost, da skušamo vzpostaviti enotno zdravniško fronto od Triglava pa doli do Vardarja. Enotna državna organizacija vseh blaginjskih zdravnikov bo kos, da zaščiti interese ne samo obojnih zdravnikov, temveč vsega zdravniškega stanu, katerega zakon za zavarovanje v svoji sedanji obliki stalno ogroža v njegovi eksistenci.

Fr. 2.: Znameniti porotni zagovori

Ob oko.

(Zagovornik dr. Cene Aženpeč.)

»Gospodje porotniki! Pozna je že vsa, dobremu delu izmed Vas se muči na vlak, da še tvoj do po v naročje svoje ljubljene družine. Zato bom kratak.« (S porotne klopi: Bravo!)

»Obtoženeec se zagovarja, da ni on izbil Martanovemu Martinu tistega očesa, nego da si ga je izbil Martanov Martin sam nemara iz gole budobe. Ako bi pa bilo vendarle res, da je Martanov Martin izgubil oko po obtoženečevih roki, potem da obtoženeec tega ni storil nalašč, nego v upravičenem silobranu in v stanju popolne pijanosti.«

Sodni dvor Vam je stavil, gospodje porotniki, glavno vprašanje, ali je obtoženeec kriv, da je Martanovemu Martinu izbil oko. Ako to vprašanje potrdite, se boste morali pečati z drugim dodatnim vprašanjem, ali je to storil v upravičenem silobranu, in če s tretjim eventualnim vprašanjem, ali ni vendarle meje upravičenega silobrana iz nemarnosti prekorčnil. In potem še ne bo dosti, nego Vas čaka četrti dodatno vprašanje, ali je bil obtoženeec tedaj popolnoma in tako pijan, da se ni zavedal svojega dejanja. In še peto

eventualno vprašanje, ali je kriv te svoje pijanosti, in slednjič še šest. ali mu je bilo znano, da je v pijanosti silovit.

Gospodje porotniki, ako se boste pečali z vsemi temi vprašanji, ako boste o vseh se posvetovali, na vsa odgovarjali, tedaj ne pridete nocoj na vlak in jutri tudi še ne in še se boste zmotili v odgovorih in Vam bo, tužna Vam majkal — vse vkone ovrženo. Kajti ta dodatna in eventualna vprašanja se tičejo prav teške in znatne stvarne; so učenjaki, ki se vse žive dni pečajo samo s to stvarno, pa so si vendar močno navskriž s svojimi nazori.

Zato Vam priporočam, gospodje porotniki, da kratkomalo zanikate prvo vprašanje, potem odpadejo vsa druga vprašanja in greste lahko gladko na vlak. Prvo vprašanje boste zanikali tem lažje, ker gre le za običajni fantovski prepir, narodnih običajev pa ne kaže vladati pred poroto.

Gospodje porotniki resnično niso zamudili vlaka in je bil obtoženeec s sedmimi glasovi zoper pet oprežen in se po razglasitvi sodbe vprašal, koliko je dobil kazni. Gospod predsednik ga je podučil, da je prost in brez kazni. Nato je obtoženeec zašepčal usta in

počasni prolas pljunil z izjavo, da kar tako in brez kazni ne gre domov, ker ga bodo fantje iz sosedne vasi ubili.

V krempljih alkohola.

Zagovornik je dr. Peter Celjust, pa se mi zdi, da se ta zagovornik preveč razburja. Venomer s svinčnikom zbada v znak, ki je čisto nedolžen, in potem vrže svinčnik po mizi in je svinčnik takisto nedolžen, potem pa se skesa in svinčnik zopet pobere in napravi po papirju pred sabo krepko črto in živ krst ne ve zakaj in čemu. Na vsak način pa nekatero besedo preveč pogosto ponavlja — to se morebiti lepo bere, ne slisi se pa ne lepo.

Govoril je tako-le:

»Velemenjeni gospodje porotniki! Razne priče so potrdile, da je obtoženeec svojo rajsko ženo vrzel na tla, ji glavno butal ob kameletni tlak, potem jo je daval in jo je zadaval. Na vsak način bi znala naizaneslivišeje poplaskati ves dogodek rajnica, ki pa ni bila zasluzena — v tem pogledu je postopanje na vsak način v tehtnem pogledu romanjskilo.«

Toda obtoženeec svojega dejanja splon ne taj, nego se omejuje na izgovor popolne pijanosti.

Gospod državni pravdnik se upra te mu ugovoru. Ni se sicer upal kratkomalo zanikati, da je obtoženeec precej pil in da se mu je pijača poznala, vendar je izustil nikri čilek, da se obtoženeec na

noben način ni posrečilo, doseči onega idealnega vrhunca pijanosti, ki po § 2 c k. z. šele postavlja človeka izven kazenske odgovornosti.

Velemenjeni gospodje porotniki! To stališče državnega pravdnika je na vsak način temeljito neutemeljeno. Ako se današnjemu obtožencu odreče pravna dobrota popolne pijanosti, potem na noben način ni bil in nikdar ne bo noben obtoženeec tako pijan, kakor to zahteva zakon. Potem se naj zakon na vsak način kar ukine. V eno stran se bolj in bolj množe klici: »Boj alkoholu!«, v drugo stran pa sama državna oblast, zastopana po državnem pravdniku, zahteva, da bi moral biti obtoženeec na vsak način še bolj pijan, nego je bil, in da njegova pijanost na noben način še ne zadostja. Tako stališče se na noben način ni v skladu s potrebami poštenega prometa in sili naše dobro, v svojih najsvetejših pravicah prizadeva ljudstvo v obup in na vsak način, da se izseli v druge dežele, kjer zakon ne stavlja tako nedosežno strogih zahtev.

Velemenjeni gospodje porotniki! Smelo trdim, obtoženeec je na vsak način storil vse, kar je bilo v njegovi moči. Dokaz, da je bil popolnoma pijan, mu je kar najslabjeje uspel — vsak nepristranski človek bi mu moral na tem dokazu le čestitati.

Gospodje porotniki, ogledte si obtoženeec na lastne oči! Njegovo zabuhlo lice, njegov topli pogled, njegove tresoce se

roke; vsa njegova zunanost mu na vsak način že sama jasno in glasno razodeva zapito stanje. Dokazano pa je na vsak način tudi po nebroju častivrednih in nad slehernem vzvišenih prič, da je obtoženeec eno uro pred kritičnim dogodkom izpil dva fraklja, plačati pa je hotel tri. In ko mu je smotka padla iz ust, je ni na noben način pobral, nego je v svoji naravnost klasični pijanosti vrzel še ženo na tla k smotki. In jo je potem daval in ni odnehal, dasi so ga dobri prijatelji opozarjali, da ima baba na vsak način že dovolj in je že gagnila, in mu je bil potem kakor na vsak način odveč nadaljnji trud. Nego je izjavil, da je na vsak način treba bati jezik še posebe ubiti in jo je še mrtvo čofal po zobeh. In je potem pobral klobuk, šel k orožnikom in jim naznanil, da je ubil hudiča.

Tako ravna na vsak način le človek, ki je popolnoma in na vsak način v tak meri pijan, da ne bi mogel niti sam povečati gospod državni pravdnik v večji meri zadostiti zakonu.

Velemenjeni gospodje porotniki, na vsak način sem uverjen, da boste s soglasnim prostorikom dali mojemu klientu ono zadoščenje, katero mu gre.

Porotniki so soglasno potrdili obtoženečvo krivdo z dostavkom, da se z ubojem ni zgodila posebna škoda.

Dobil je štiri leta težke ječe in je rekel, da je to preveč, ker ni tako grd pijanec, kakor je je očnili »dohtar« in da bo »dohtarja« tožil za čast.

Gospodarstvo

Regulacija našega vodovja

V ponedeljek se je vršila v Beogradu pod predsedstvom ministra za poljedelstvo in vode konferenca generalnih inspektorjev vod. Konferenca je sklenila glede na zakon o administrativni razdelitvi države izvršiti likvidacijo generalnih inspekcij vod v pokrajinah in na mestu njih osnovati hidrotehnične oddelke. Likvidacija generalnih inspekcij se izvrši še tekom tega leta. Po poročilih posameznih inspektorjev o delovanju svojih uradov se je sklenilo:

V Sloveniji naj se prične z izdajavo potrebnih načrtov za osušenje ljubljanskega barja. Istotako naj se regulirajo reke Kamniška Bistrica, Sava in Ljubljanka. Obenem naj se pričnejo dela na 7 velikih nasipnih napravah preko Save v svrhu dvigovanja vodnega nivoja za zavarovanje ljubljanskega vodovoda.

V Hrvatski in Slavoniji naj se čim prej podvzame regulacija Sonjskega polja od Okučanov do Zagreba in naj se zgradi velik nasip ob rekah Mali in Veliki Strug. Za osuševalna dela na osi ješkem polju in za regulacijo Save pri Zagrebu naj se osnujejo vodne zadrug.

V Dalmaciji naj se v svrhu preskrbe trajev, kjer vode manjka, z zadostno vodo, zgradijo majhni vodovodi. Poleg tega se podvzame osuševalna dela na državnih posestvih Vrana in Vrgorsko polje. Z osušenjem bi se moglo pridobiti 37.000 ha novega polja za obdelovanje, kar bi bilo za kmetijsko produkcijo teh krajev največje važnosti.

V Vojvodini že obstojajo načrti za osušenje in v prvi vrsti naj se podvzame osušenje okolice Pančeva ter zgradba velikega nasipa ob Savi in Donavi. Poleg drugega se bodo nadalje snovale in podpirale vodne zadrug za osuševanje in zavarovanje posameznih posestev pred poplavlami.

V Srbiji se prične predela za osušenje Mačve, Zelenikova, Negotinskega in Graditskega polja, za regulacijo Save pri Šabcu in Ubu. Nadalje naj se izdelajo potrebni načrti za kanalno zvezo med rekami Vardar, Donava, Sava, Drava z Jadranskim in Egejskim morjem.

V Bosni se morajo izvršiti načrti za nadaljnjo regulacijo reke Neretve in za zavarovanje krajev ob Savi pred poplavlami kakor tudi za osušenje Imotskega polja.

V Crni gori naj se izdela končni načrt za osušenje Skadrskega jezera in za izkoriščanje vodnih sil po različnih industrijskih objektih kakor tudi za preskrbo pokrajin, ki imajo malo vode, s pitno vodo. Obenem naj se podvzame proučevanje in regulacija terena reke Zete, ki se blizu Nikšića izgublja pod zemljo, da bi se s tem Nikšićko polje zavarovalo pred pogostimi poplavlami.

Konferenca je z obžalovanjem ugotovila, da posvečajo merodajni činitelji temu zadevam premalo pozornosti in ne dovolijo potrebnih kreditov, radi česar se lani mnogo teh del ni moglo izvršiti.

Tržna poročila

Zagrebaški živinski sejem (23. t. m.) je bil živahen. Bosanska živina je prevladovala. Sremskih svinj je bilo izredno malo. Cene domačih živali so nekoliko poskočile. Največ kupcij se je sklenilo za Trst. Za kg žive teže nitrarajo: bosanski voli I. 12,5 do 13, II. 11,5 do 12, III. 10 do 11, domači voli I. 15 do 16,25, II. 13 do 14,5, III. 12,5 do 13, mlada živina 13 do 13,75, krave I. 12,5 do 13, II. 10 do 11, svinje domače I. 26,5 do 27,5, II. 22,5 do 23,5, III. 21,5 do 22, teleta I. 21,5 do 22,5, II. 20 do 20,5 Din. Konji: za srednje tovore, par 22.500 do 25.000 Din, za lahke tovore, par 15.000 do 17.000 Din. Krma: seno 75 do 125, otava 125 do 150, detelja 125 do 137,5, slama 75 do 100 Din za 100 kg.

Obtok bankovcev Narodne banke se je v drugem tednu januarja zmanjšal za 50.164.710 na 5.810.723.620 Din. Istočasno je kovinska podloga oslabela za 14.112.460.56 na 446.029.235.74 Din.

Gospodarska konferenca v Zagrebu. Ministarstvo za promet je obljubilo udeležnikom gospodarske konference, ki se vrši v Zagrebu dne 27. januarja popust na železnici. Udeležniki naj se o popustu informirajo pred odhodom pri postajenadležnikih. Udeležniki dobe vsa potrebna pojasnila glede nastanitve v Zagrebu ob prihodu v Zagreb pri glavnem izhodu po nameštenci zagrebske zbornice, ki bodo nosili na čepcah napis: »konferenca privrednika«. Ako bi posamezniki potrebovali še nadaljnja pojasnila, naj v pisarni železniškega komisarja v Zagrebu pokličejo telefonsko številko 37.

Anketa glavnega združnega saveza se je vršila te dni v Beogradu. Prisostvovali so ji med drugim generalni direktor Narodne banke Novaković, direktor poštne banke dr. Pavlič in zastopnik poljedelskega ministarstva dr. Stojković. Kot prvo vprašanje se je obravnaval vpliv kreditne krize na razvoj kmetijskih zadrug. V vprašanju Poljedelske banke in njenih odnosov z zadrugami se je otvorila izborna diskusija ter se je ugotovilo, da se more naj-

novejši projekt ministarstva za poljedelstvo in vode smatrati kot relativno najboljši od vseh dosedanjih. Sklenilo se je, podvzeti v tem vprašanju pismeno anketo.

Jesenska letov. Iz Beograda poročajo: Po statističnih podatkih ministarstva za poljedelstvo in vode se je v minuli jeseni posejalo mnogo več nego v letu 1922. V Srbiji je posejano 72 odst. zemljišča več, v Hrvatski 25 odst., v Bosni 20 odst., v Bački in Crni gori 20 odst. več nego v letu 1922. V Dalmaciji in Sloveniji je posejano toliko kakor jeseni 1922.

Končna razdelitev zlate zaloge Avstro-ogrške banke. Direktor Narodne banke SHS Novaković je odpotoval na Dunaj, da z avstrijsko vlado razreši gotova vprašanja, ki so v zvezi z likvidacijo bivše Avstro-ogrške banke na Dunaju in s končno razdelitvijo njene zlate zaloge.

Narodna banka. Na dnevnem redu glavne letne skupščine, ki se vrši 10. marca 1924. v Beogradu, je letno poročilo uprave in nadzornega odbora ter volitev novih članov namesto onih, katerim po pravih poteče mandat.

Prodaja raznih odpadkov. Pri uradi zavoda za izradu vojne odeje v Zagrebu se vrši dne 12. februarja dražba raznih odpadkov (od blaga, usnja, kovin, lesa). Natančnejše v Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

Prisilne poravnave. Postopek o prisilni poravnavi izven stečaja je otvorjen nad Firmo Filipek i Ogulincev, trgovino z usnjem in čevljarstvom potrebnimi nam v Sisku (narok 13. februarja; ponuja se 30 odst. poravnanje); dalje nad firmo Stjepan Janković i Šandor Fein, Djakovo (narok 16. februarja; ponuja se 25 odst. poravnanje).

Naša država ratificira mednarodno avtomobilsko konvencijo. Ker so obmejne oblasti sosednih držav delale velike ovire našim državljanom, ki so hoteli z avtomobili preko meje, je, kakor javljajo iz Beograda, naša vlada sklenila ratificirati mednarodno avtomobilsko konvencijo.

Gradnja velike elektrarne v Vojvodini. Iz Novega Sada poročajo: V zvezi z regulacijo reke Maroš se bo osnovala velika elektrarna, ki bo oskrbovala celo Vojvodino in področje Maroša z električnim tokom.

Fruškogorska banka pred sodiščem. V ponedeljek je bil pred beograjskim trgovskim sodiščem stečajni narok beograjske podružnice Fruškogorske banke v Sremskih Karlovcih. V vprašanju je vsota 202.000 Din, za kolikor je pasivna beograjska podružnica. Narok je preložen, ker se mora počakati na rezultat naroka, ki je napovedan za centralo pred mitroviškim sodiščem.

Kovanje avstrijskega srebrnega denarja odloženo. Avstrijska vlada je naziravala v kratkem dati v promet novi srebrni denar in je hotela kupiti v to svrhu potrebno srebro. Toda zaradi visoke cene srebra na svetovnem trgu se je sklenila nakupiti srebro žele, ko bodo razmere na srebrnem trgu normalne. Zato je kovanje srebrnega denarja začasno odloženo.

Izgledi pomladnega velikega sejma v Pragi so zelo dobri. Obeta se, da bo ta sejem prekašal vse dosedanje. Za razstavo kovinske industrije, ki se nahaja v industrijski palači, se je poleg 250 stalnih, prijavila še cela vrsta novih razstavljalcev. Ti novi razstavljalci so prvovrstne češkoslovaške tvrdke in zavzamejo prostor 1000 kvadr. metrov. Vitkovske železarne imajo istotako razsteno ekspozicijo kakor na zadnjem jesenskem sejmju. Lesna industrija zavzema dva paviljona s približno 2000 kvadr. metrov površine in bo nudila kupcem krasen pogled na češkoslovaško pohištveno umetnost. Istočasno z velikim sejmom se vrši tudi hotelski sejm. Na hotelskem sejmju ne bodo razstavljale samo prvovrstne tvrdke živilskih potrebščin, ampak tudi tvrdke, ki proizvajajo hotelsko in restavracijsko opremo ter posode. Splošno se obeta, da bo pomladanski velesejem privabil kupce in razstavljalce iz vseh držav, posebno pa iz cele srednje in vzhodne Evrope.

Postreženje konterminskih določb v Budimpešti. Iz Budimpešte poročajo: Borzni svet se je v svoji zadnji seji posvetoval glede postritve konterminskih določb. Načelno se dopuščajo le kotiranja takih zavodov, ki obstojajo že več let.

Evropska proizvodnja železa in jekla je v letu 1923. znatno narasla, dasi ravno je nemška produkcija nazadovala za 4 milijone ton napram letu 1922. Celokupna proizvodnja Evrope je znašala 26 milijonov ton napram 25 milijonom ton v letu 1922. In 20,1 milijona ton v letu 1921. Proizvodnja zadnjega leta pred vojno je znašala 42 milijonov ton.

Domače borze

23. januarja.

ZAGREB. Na efektnem tržišču ni bistvenih sprememb tečajev. Promet je bil minimalen. Največ se je trgovalo z delnicami Jugoslovenske. Na deviznem tržišču so tečaji oslabele. Promet je bil v splošnem malenkosten. V nekaj večjem obsegu se je trgovalo v izplačilu Italija. — Notirale so devize: Dunaj 0.122325 do 0.12435. Budimpešta

0.305 do 0.325, Italija 379 do 382, London 368 do 371, Newyork 87.18 do 88.15, Pariz 392 do 397, Praga 253 do 256, Švica 1510 do 1520; valute: dolar 86 do 88, lire 325 do 330; efekti: Eskomptna 166 do 168, Hipotekarna 92.5 do 93, Jugoslovenska 154 do 156, Ljubljanska kreditna 212, Praskediona 1010, Slavenska 107, Eksploatacija 145 do 150, Šećerana Osijek 1780, Slavonija 236, Narodna žumska 139, Gutmann 1800 do 1810, Trbovlje 865 do 875, Vevče 175 do 177.5, 7 odst. investicijsko 64 do 66.

Sokol

Školsko društvo v Prevaljah ima svoj redni občal zbor dne 26. januarja tega leta ob 20. uri v gostilni Lahovnik v Prevaljah. Udeležba za vse člane obvezna! Zdravo!

Sokol I. na Taboru v Ljubljani. V soboto dne 20. t. m. se vrši v društvenih prostorih proslava Sv. Sava. Spominski govor ima br. dr. Ivan Lah. Po predavanju društvena čajanika. Bratje in sestre udeležite se v obilnem Mevilu. Prosvetni odsek.

Sport

Pričetek Olimpijade

Zimskosportne tekme v Chamonixu.

Danes 25. januarja se s slavnostno ceremonijo otvorijo v Chamonixu zimskosportna tekmovanja, ki se priredijo ob priliki letošnje Olimpijade. Chamonix ali Chamouny, zimsko zdravilišče v 24 km dolgi in 2 km široki dolini istega imena v francoskem departementu Haute-Savoie, ima približno 4000 prebivalcev, ki se predvsem preživljajo s tujskim prometom. Saj pa je ta dolina, ki jo smemo šteti med najlepše v vseh Alpah, naravnost predestinirana za turistično in zimskega sporta. Na desni strani obrobjena po strmih pečinah gorovja Aiguilles Rouges in Breventa, na levi po sneženih vrhovi masiva Mont Blanc, nudi vse možnosti in prilike za gojenje turistične in zimskega sporta. Ta dolina bo letos pozorišče največjih zimskosportnih prireditelj, njen glavni kraj Chamonix, ki leži 1050 m visoko, pa zbiralistiše elite zimskih sportnikov skoraj vsega sveta. 17 na rodov je priglasiilo udeležbo svojih najboljših zastopnikov na polju zimskega sporta, ki bodo skušali v drsanju, sankanju in smučanju v ljutem sportnem boju z zastopniki drugih narodov doseči za svoje države čimboljše uspehe v imenovanih panogah zimskega sporta. Te države so: Amerika, Anglija, Avstrija, Belgija, Češkoslovaška, Estonka, Finska, Francija, Italija, Jugoslavija, Kanada, Letica, Madžarska, Norveška, Poljska, Švedska in Švica. Po zadnjih poročilih so že vsa prenočišča v Chamonixu prenapolnjena sportnikov, novinarjev in drugega občinstva, ki bo prisostvovalo tekmam. Ker je naval tujcev velik, so se udeleženci namestili tudi v bližnjih mestech Saint-Gervais in Megève. Uvedla sta se za čas tekem stalna brzovala Pariz-Chamonix in Lyon-Chamonix, ki sta dnevno docela polna turistov in sportnikov. Kakor se nam poroča, se je v sredo tudi iz Zagreba odpeljala večja skupina navdušenih sportnikov, da prisostvoje temu največjemu dogodku v zimskem sportu. Francoski Olimpijski odbor je že pričel izdajati svoj službeni »Bulletin de Jeux Olympiques de Paris 1924«, in sicer v francoskem, angleškem in španskem jeziku.

Zanimanje za te zimskosportne prireditve je bilo skoraj v vseh državah izredno veliko. Vlade raznih narodov so z visokimi državnimi podporami omogočile svojim sportnikom odhod v Chamonix, prviratne zbirke med občinstvom so prinesle velike vsote, le pri nas merodajni činitelji še niso uvideli, da je poleg politike še kaj drugega koristno za državo in narod. Vseled indolence ali nerazumevanja so se prošnje za državno podporo rešile na način, kakor se pri nas reši marsikatera važna zadeva — ostale so nerešene, obstojala je že nevarnost, da Jugoslavija sploh ne odpošlje svojih smučarjev v Chamonix. Kljub temu se je posrečilo nabrati najnujnejša potrebna sredstva, da je mogel končno naš Olimpijski odbor, sicer tudi šele po ureditvi gotovih nesorazumljenj, določiti jugoslovensko smučko delegacijo. So to g. Dušan Zinaja (Zagreb), Zdenko Švigel in Vladimir Kajzelj (oba Ljubljana), ki bodo tekmovali v vztrajnostni smučki tekmi na 50 km in v smučki tekmi na 18 kilometrov.

Naše smučarje čaka težka in velika naloga. Konkurenca bo ostra, vsled česar tudi od njih ne smemo pričakovati bogve kakih uspehov. Toda eno dejstvo naj jim bo v vzpodbudo: Njihov nastop v veliki mednarodni konkurenci značil velik državni in narodni pomen, ker bodo pripadniki drugih držav spoznali naše resno stremeljenje pospeti se tudi na sportnem polju na višino velikih narodov. Poleg tega pa ne smemo pozabiti praktičnega pomena udeležbe naših smučarjev v Chamonixu. Dana jim bo prilika da izpopolnijo svoje sportno znanje in da se vrnejo v domovino z novimi iz-

kustvi, ki jih bodo mogli izrabiti doma v svrhu napredka in procvita smučkega sporta.

Anulirana izključitev klubov beograjskega in splitskega podsava. Na svoji zadnji seji je JNS sklenil, da anulira svoj čas sklenjeno izključitev 76 klubov beograjskega in splitskega podsava, ker so plačali članarino.

Praska Sparta v Španiji zopet poražena. V nedeljo je Sparta igrala proti reprezentativnemu moštvo Španije ter bila poražena s 3 : 2 (1 : 1). Za Sparto sta strelala Hojer in Kuyzek.

Ostrijec pri Rapidu. Znani večkratni internacionalni vratar Avstrije Ostrijec, ki je bil doslej član Herthe, se je prijavil pri Rapidu.

Židovska olimpijada se bo najbrže leta 1925 vršila v Palestini. Tozadevna pogajanja so se vršila, ko se je mudila v Palestini dunajska Hakoah, ki je kakor znano židovski klub, ter so imela ugoden uspeh.

Nov svetovni rekord v teku na 100 jardov je nedavno postavil na pokritem

Delavske dvorske šarže

Angleško demokratsko delavstvo je po svoji politični stranki in njenih zaupnikih prevzelo vlado Velike Britanije, na veliko zaprepačenje svojih — po stanu kolegov, ki pa nikakor nočejo biti somišljeniki, marveč govore: Diktatura ali nič! Odmev: Nič!

Na največje veselje naših domačih neuporljivcev pa ima »vladnostvo« angleškega demokratskega delavstva tudi hudo resne posledice, ki so se pojavile tembolj nepričakovano, ker niti praktični Angličani niso nanje pomislili. Naš dvor ne pozna takšnih formalnosti in šarž, ker se je razvil iz kmečke dinastije. Drugeče pa je to v Angliji, kjer so se poleg zdrave meščanske-delav. demokracije ohranile še formalnosti mnogostoletne plemiške tradicije.

Ne gre samo za imenovanje odgovornih parlamentarnih ministrov. Tu se že marsikaj prenese, pri imenovanju »kancelerja zaklada« (t. j. ministra financ), ali »predsednika trgovinskega urada« (t. j. trgovinskega ministra) in drugih državnih tajnikov. Na to premembo so bile stranke pripravljene, morala je priti iz političnih razlogov in tako so konzervativci, starini, z udanim obžalovanjem sprejeli na znanje vest, da bo novi vojni minister nekdanji železničar M. L. H. Thomas, ki naj stopi na mesto lorda Derbyja. Ko je pozneje mesto Thomasa postal vojni minister Walsh tudi niso bili bolj zadovoljni.

Toda druga misel razburja provincialno plemstvo in zanaša zmelo v marsikteri salon. Kaj bo z dvorskimi šaržami? Njih nosilci so namreč tudi člani kraljevskega kabineta! Kateri član Del. stranke neki postane »lord-steward kraljevskega doma«? Lord-steward bi se

tekalšču v Thirteenth Armory Franja Mussey z 10.2. Vendar pa ta rekord ne bo mogel biti verifikiran, ker se je dosegel na pokritem tekalšču.

Charlton premaga Arne Borge iz tretje. Znani švedski plavalni mojster Arne Borge nima sreče v Avstraliji. Kakor smo že poročali, ga je na 440 jardov premagal 16 letni plavalec Charlton, nedavno mu je moral podči na 220 jardov za 2 jarda, sedaj pa javlja brzotjav, da je tudi na 770 jardov zmagal Charlton, ki je preplaval prago v 10:51.3 ter s tem zrušil svetovni rekord Borge, ki je znašal 11:09.1. Arne Borge je zaostal za 15 jardov.

Upravni odbor JZSS ima v petek 25. t. m. ob 19. važno sejo v damskem salonu kavarn Emona. Na sejo se s tvoj vabiljo tudi vsi funkcionarji za tekmo le nadzorniki na progi.

Z Velike planine poroča oskrbnik koč, da je tamkaj zopet okrasen sneg za smučanje. Koča je oskrbovana ter je obisk osobito onim priporočati, ki bi hoteli nekaj dni trajnega smučanja in krajsnega planinskega užitka.

po nemški reko Mundschenk, slovenskega izraza menda vkljub Koseskemu nimamo za takšna zgodovinska opravila. Kdo bo »Truchsess«? Kdo »kontrolor dvora«? Kdo »kapitan oboroženega plemstva«? Kdo kapitan garde? Kdo »konjar« in kako bo popolnienih šest mest »lords in waiting«, nam nerazumljive, po očividno zelo potrebne visoke šarže?

Edino za lorda-kastelana imajo kandi data, čigar ime se kot izvrstna šala usode kolportira od salona do salona. Lord-kastelan je namreč dvorski dramaturg in referent vseh gledališč. Labour Party pa ima v svojih vrstah Bernharda Shaw-a. Morda bo to šalo razumelo tudi nekaj tucatom Slovencev. Ono drugo šalo pa bo razumelo že več našincev: Predstavljajte si n. pr. gg. Koruna kot »captain of Yeomens of Guards«, ali g. Jelenc kot »maitre de chevaux« ali g. Bernota kot »lord-steward«, g. Kristana kot »lord of treasury«, g. Golouha in vrsto drugih kot »lords in waiting«! Takoj nam postane razumljivo, zakaj se ta gg. ne mara izvrgavati opasnostim, kakršne so doletela angleške — srečne — kolege... Naši še v radikaliji ne delajo figure, v kolikor so se tej priključili, pa bi morda na dvoru... Quel horreur! It is not possible!

× Gospe Katarina Schraftova, Učica cesarja Franca Jožefa, je doslej odklanjala vse vabilje ponudbe, da bi obelodanila svoje spomine. Sedaj pa se je za to stvar odločila in jih je prodala v Ameriko za 70.000 dolarjev (okrog 6 milijonov dinarjev)! Ameriški založnik ima pravico, da izda te memoarje, katerim bo priloženih 700 pism Franca Jožefa, v vseh jezikih.

Darujte za Dijaške kuhinje!

Tuji v Ljubljani

Od srede na četrtke je prenočilo v Ljubljani skupno 153 tujcev. Od teh se je nastanilo v hotelih in sicer:

UNION: Appenzeller Viljem, potnik Dunaj; Adler Ivan, prokurist, Zagreb; Auspitz Leo, potnik, Zagreb; Adler M., trgovec, Gradec; Baebler Vinko, pos. Račje; Bohine Tonči, trgovec, Medvode; Brestovansky Julka, zasebnica, Zagreb; Braun Leopold, trgovec, Dunaj; dr. Čistič Fedor, odvetnik, Zagreb; Tschinko Henrik, trgovec, Dunaj; Fabiani Vladimir, poštni upr., Dunaj; Haas Anton, trgovec, Maribor; Haiden Stefi, žena u. radnika, Maribor; Joris Bruno, trgovec, Trst; Jenič Lojze, trgovec, Zagreb; dr. Jenič Vuk, uradnik, Zagreb; Jeriček Blaž, trgovec, Rajhenburg; Kušič Ivan, trgovec, Brod na Savi; Krishaber Karl, potnik, Dunaj; Krauss Karl, potnik, Dunaj; Ladanyi Edmund, direktor, Beograd; Macchioro Amadeo, trgovec, Reka; Ogoreutz Hans, bančni rav., Celje; Rosenfeld Makso, potnik, Dunaj; Sasson David, prokurist, Zemun; Salzer J., trgovec, Dunaj; Seethaler Bertold, prog. mojster, Zemun; Stössel Henrik, potnik, Dunaj; Spiller Leopold, trgovec, Dunaj; Skamorovsky Herman, trgovec, Paris; Skot Ivan, bančni prokurist, Zagreb; Schermann Rihard, potnik, Dunaj; Trebec Ivanka, trgovka, Trst; Tausig Oto, direktor, Zagreb; Ubaldini Viti, uradnik, Trst; Ungar Aleksander, trgovec, Lichtenhal; Vinski Rudolf, potnik, Zagreb; Werner Siegfried, potnik, Dunaj; Waldmann Adalbert, direktor, Zagreb; Vandoš Metod, trgovec, Sombor; dr. Wurzbach Artur, odvetnik, Predvor; Zatržič Anton, bančni uradnik, Zagreb; Zarkovič Bertold, trgovec, Osijek.

SLON: Argento Alojz, lesotrožec, Bollogna; Adler Oskar, trgovec, Győr; Jos. Benko, trgovec, Korovci; Brumen Josip, trgovec, Murska Sobota; Brumen Ludvik, trgovec, Murska Sobota; Brusini F., trgovec, Trst; Bužga Rudi, zasebnik, Trebnje; Bertolo Julij, inženjer, Trst; Janković Cincar Toma, vpojenec, Beograd; Eckstein Anton, trgovec, Veliki Bečkerek; Freistadt Karol, trgovec, Dunaj; Fröhlich Oto, trgovec, Zagreb; Folci Karol, trgovec, Milan; Gross Samuel, trgovec, Fokovec, Prekm.; Guštin Ludvik, zas. potnik, Kočevje; Kerec F., delavodja, Murska Sobota; Kolenc S., uradnik, Beograd; Križ Miroslav, trgovec, Čabar; Carotta Drago, obratovodja, Rim; Toplice; Kruschitz Jurij, trgovec, Gradec; Klemen Pavel, okrajni gozdar, Grčarica; Kriek Viljem, trg. potn., Celje; Kristan Ivan, profesor, Moškanjec; Lakner Irma, zasebnica, Črnomelj; Lutz

nik Franc, orožnik, Murska Sobota; Lilles Oskar, trgovec, Praga; Lukan R., lesotrožec, Trst; Maresch Franc, disponent, Dunaj; Maurovic Jure, orožn. nadrednik, Kočevje; Marenzi Lidija, zasebnica, Il. Bistrica; Nitsch Leopold, trgovec, Osijek; Nedeljković Krsto, trgovski potnik, Klenak; Pirnat Anton, zasebnik, Borovnica; Poličar Milan, miz. mojster, Bied; Peternel Franc, trgovski potnik, Ziri; Padovani Mario, trgovec, Milan; Ragge Josip, potnik, Bolzano; Rosenberg Ervin, hidroaviatik, Novi Sad; Rainhofen Leopold, volja rudanskega konzorcija, Trbovlje; Slavine Nikola, trgovec, Zagreb; Starchi Josip, inženjer, Beograd; Weiss Samuel, trgovec, Sernice, Prekm.; Vezer Geza, trg. Martjanci; Villa Henrik, trgovec, Medaj Weiss Karlo, trgovec, Zagreb; Wetter Schneider Henrik, potnik, Dunaj.

JUŽNI KOLODVOR: Armanini Josipina, žena uradnika, Tržič; Endlicher Rudolf, medicinalec, Dunaj; Hilebec Vack, ravnatelj, Strazišče; Knez Josip, trgovec, Radeče; Mohorič Alojzija, zasebnica, Kropa; Mencaj Mici, posestnica, Il. vica; Turk Josip, trgovec, Višnja gora; Weishapel Herman, obrtnik, Dunaj.

LLOYD: Böhm Ciril, potnik, Celje; Čuček Franc, trgovec, Ptuj; Devide Rudol, trgovec, Zagreb; Regovec Miloš, lesotrožec, Jesenice; Sumer Ivan, trgovec, Soštanj; Zupan Martin, trgov., Aržišče.

SOČA: dr. Giacconi Jakob, trgovec, Dunaj; Jekše Ektor, mizar, Sela; Kurinčič Franjo, trgovec, Maribor; Martelanc Franjo, dijak, Kočevje; Pečenko Ivan, mizar, Sela; Selič Vida, trgovka, Celje; Stribar Franc, posestnik, Raka.

TRATNIK: Novak Dominik, trgovski potnik, Zagreb.

STRUKEJ: Cerar Danijel, tajnik, Dol. Logatec; Detela Oto, vladni svetnik, Predvor; Hribar Angel, tovarnar, Slov. Gradec; Högnmann Henrik, gostilničar, Kočevje; Knafelz Franc, trg. živino, Maribor; Kordič Niko, trgovec, Rojanci; Mihelič Alojzija, trgovec, Celje; Maurer Janko, trgovec, Raka; Segl Rudolf, bančni uradnik, Maribor; Vetrovec Benita, zasebnica, Gorica.

TIVOLI: Mustafin Vladimir, žel. ur. Kamnik; Popov Al., kapetan, Kamnik. Poleg tega je prenočilo 29 tujcev s sledednjih gostilnah: De Schiava 4, Starčič 13, Ravnik in Americance po 3. Možina 2, Kajfež, Kovač in Lozar po eden.

Lastnik in izdajatelj Konzorci »Jutro« odgovorni urednik Fr. Brozovič tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani

Z občnih zborov naših sokolskih društev

Sokol I v Ljubljani

V sredo dne 23. januarja zvečer se je vršil redni občni zbor Sokolskega društva I. v Ljubljani v Mestnem domu ob veličastni udeležbi članov in članic. Zanimiva so bila poročila društvenih funkcionarjev, ki so podali tako temeljito sosestavljene referate, da so vzbudili pri javnosti zaupanje v svoje resno delo in veliko sokolsko poštivalnost. Pri taki vztrajnosti in ljubezni do dela padla dvoma, da bo v doglednem času došla vzhodna Ljubljana dom, ki bo pomagal ne samo mestu, ampak vsemu Sokolstvu.

Občni zbor je vodil starosta dr. Pestotnik, ki je podal splošen pregled društvenega dela ter se končno spomnil svojih bratov, ki so v preteklem letu zastopali sokolsko družino za vedno. V imenu župe Ljubljana I. je pozdravil gospodarstvo župni podstarosta Svaizgar. Izjerno poročilo o delovanju odbora je podal tajnik Tratar: omenil je velike zapreke in težave, ki jih je imel odbor pri svojem delu. Društvo šteje 122 ustanovljenih in 1319 rednih članov. V kratkih besedilih omenil tudi prireditve, ki jih je imelo društvo v preteklem letu. Najbolj zanimivo in vedno sestavljeno poročilo je podal načelnik Lubej. Prednjažil zbor šteje 14 prednjakov, 6 pomočnikov in 4 pripravilnike, povprečno število telovadcev na uro znaša 49,4, moškega naraščaja 30,5, moške dečke 30,3. Prireditve tehniškega značaja je bilo 12.

Vzorno poročilo je podala načelnica Glogova. Da mora biti pod tako načelnico napredek viden, to prepričanje je dobil vsak, kdor je čul njeno izvajanje. Povprečen obisk je bil pri članicah 31,4,

pri ženskem naraščaju 30,6, pri ženski dečki 30,3. Za prosvetni odsek je poročal tajnik Gogala. Odsek je priredil 7 večjih predavanj in poset muzeja ter izdajal list „Lastni dom“. Mladinski odsek pod vodstvom br. Tratarja je skrbel za vzgojo naraščaja in deček, Simon Gregorčičeva knjižnica pod vodstvom br. Drmelja za nabiranje članstva, orkestralni in pevski odsek pa za zabavo. Pogrešali smo edino poročila o čitanju sokolskega tiska.

Računovodja Loxej je tolmačil obračun za preteklo leto in novi proračun; oboje so imeli člani tiskano pred seboj. Predlagal je, da delo občni zbor članarino na 36 Din letno in 20 Din gradbenega poreza, ki se plača v dveh obrokih. Gradbeni porez je obvezen za vse članstvo za dobo petih let.

Poročila in vsaj predlogi računovodje so bili soglasno sprejeti, odboru je bil dan absolutorij. Starosta je izrekel vsem poročevalcem zahvalo za trud in delo, kar je občni zbor z velikim odobravanjem vzel na znanje.

Nato je starosta prečital resolucijo, v kateri poziva občni zbor vse napredne politične stranke, da prenehajo z medsebojnimi bojem in naj se združijo v enotno napredno fronto, ker dosežani politični boji med naprednimi frakcijami silno škodujejo gospodarskemu in kulturnemu napredku, kar občutno zadene tudi Sokolstvo. Br. starosta je nadvse umestno resolucijo dobro utemeljil, občni zbor je bil viharo pozdravil. O resoluciji bomo še spregovorili.

Volitve odbora so se izvršile z vzklikom in so bili izvoljeni za starosta dr. Pestotnik, za I. podstarosta Milena Žorjavova, za II. podstar. dr. Anton Šaplja, za načelnika Proseno, za načelnico Ci-

gojeva, za predsednika prosvetnega odseka dr. Rapa, za odbornike pa 19 bratov in sester. Vrhutoga so bili izvoljeni predsedniki vseh ostalih odsekov, delegati za okrožje in župo ter pregledniki računov.

Pri slučajnostih je poročal starosta br. dr. Pestotnik, da namerava društvo na Vidov dan in na Petrovo slovesno proslaviti vzidanje spominskih temeljnih kamnov v novo zgradbo ter pri tej priliki prirediti veliko društveno javno telovadbo. Po kratki debati, v katero sta posegla brata Bajželj in Miklavc, ki sta pripravljala za to prireditve drug termin, ker se v tem času vrši pokrajinski zlet JSS v Sarajevu, je prepustil občni zbor odločitev odboru. Nato je br. starosta zaključil lepo uspešni občni zbor.

Občni zbor viškega Sokola. Sokol na Viču je imel prošlo nedeljo svoj XV. redni občni zbor ob številni udeležbi članov in članic. Starosta br. Janez Gašperin je otvoril občni zbor, pozdravil zastopnika sokolske župe Ljubljana, župnega starosta br. Zakotnika in v svojem govoru bodril zbrane člane in članice k vztrajnemu sokolskemu delu. Iz poročil posameznih funkcionarjev je bilo razvidno, da se je viški Sokol v preteklem letu zavedal svojih dolžnosti. Sledile so nato volitve novega odbora in so bili izvoljeni sledeči bratje: starosta Janez Gašperin, podstarosta Fran Boltežar, načelnik Bruno Boršnik, tajnik Oton Križ, blagajnik Valentin Koban in več odbornikov. Kot delegata za sokolski sbor v Zagrebu sta bila izvoljena br. Jože Lobjl in br. Bruno Boršnik. Zvečer je Sokol priredil telovadno akademijo, ki je prav dobro uspela. Mnogoštevilno občinstvo je telovadcem izkazalo zasluzno pohvalo.

Občni zbor Sokola v Zagorju. V prvi polovici tega meseca se je vršil v Zagorju 34. redni občni zbor Sokola. Podstaro-

sta se je v svojem nagovoru spomnil treh umrlih članov ter nato besedil tehničnemu odboru in posameznim telovadcem na uspehih pri župni tekmi v septembru 1923. Br. tajnik je podal predvsem nekaj statističnih podatkov glede poslovanja odbora in je v društveni kroniki navedel predvsem razvije naraščajnega prapora dne 15. julija 1923. Br. načelnik je opozorjal na vzgojni pomen telovadbe in navedel podatke o telovadnem obisku, ki je dosegel število 8237. Br. blagajnik in ostali funkcionarjem je skupščina izrekla soglasno zaupnico. Pri volitvah je bil izvoljen za starosta br. Grčar, za podstarosta br. Kolenc in za načelnika br. Mrnuh. Pri slučajnosti je predlagal br. Likar v imenu starega odbora nezaupnico saveznemu starosti dr. Ravnlharju radi njegovega nastopa v javnosti, ker kvari s njim ugled celokupnega JSS. Nezaupnico je sprejela skupščina soglasno.

Občni zbor Sokola v Ptilicah pri Novem mestu se je vršil v nedeljo 13. I. m. ob veliki udeležbi članstva. Župo je zastopal br. Tureber. Društvo je povoljno delovalo tako v telovadbi kakor tudi v prosvetnem oziru. Pri volitvi je bil izvoljen sledeči odbor: starosta dr. Konvalinka, podstarosta Drag. Gregor, načelnik Joško Lavrič, načelnica Gizela Zupančeva, tajnik Jožko Judnič, blagajnik Ignacij Sitar, odborniki Gašper Pelko, Ivan Šobar, Karl Henigman, Franc Muška, Joško Pršina, Lovro Zupane in Marija Krajgerjeva; n. mestnika Ignacij Pršina in Franc Jerič; pregledovalca računov Albin Leitgeb in Ivan Zen; predsednik prosvetnega odseka je nadučitelj Gregor. Na Svečnici, dne 2. februarja ob 15. prireditve prosvetni odsek gledališko predstavo „Stari grel“.

Redni občni zbor Sokola v Rogatem se je vršil v soboto 12. I. m. Zborovanja, ki je bilo zelo živahno, se je udeležil kot delegat celjske župe dr. M. Hrašovec. Sta-

rosta dr. Brabec je pozdravil iskreno sestrsko in bratsko, posebno še one iz oddaljenih žetel in št. Jurja pod Donatom ter člane iz obrtnih slojev, ki s svojo vztrajnostjo daje upanja za bodočo sokolsko delavce. Načelnik Srečko Sekirnik je podal sliko o delovanju v telovadnici, tajnik Zv. Korošec o dosežanjem društvenem delovanju, br. Vodopivec o stanju blaginje, izobraževalec Tone Stefančič o delovanju na kulturno-prosvetnem polju. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen dosežani odbor s starostom dr. Brabcem na čelu, ki zna kot vnet rojak Tyršev vlivati sokolskega ognja v bratska srca.

Občni zbor Sokola na Vinici se je vršil v nedeljo dne 20. I. m. Izvoljen je sledeči odbor: Starosta Rudolf Mikulič, tajnik Anton Samsa, blagajnik Josip Lapajne, načelnik Rudolf Kavčič, načelnica Zena Rusova, predsednica dramatičnega odseka Poldka Bavdek, predsednica zabavnega odseka Zora Blinčeva, predsednik godbenega odseka Alfonz Mikulič. V odboru so bratje: Gabrijel Karin, Jože Juršič, Jure Mihelič in Ivan Cvar. Ustanovnemu članu br. Lovšinu je bila izrečena zahvala za njegovo poštivalno delovanje v preteklem letu.

**Zbirajte in darujte,
da zgradimo
Sokolski dom
na Taboru!**

KNJIGE, leposlovne in znanstvene,
literarne vrednosti, v vseh jeziki,
kupuje po najvišjih cenah vedno
„Ljudska knjižnica“ v Mariboru,
Narodni dom I.

Vaaka beseda 50 par
Mali oglasi
Za „Dopolnjenje“ in „Ženitve“ se računa vaaka beseda 1 Din. — Priročje se je mali oglasi, ki so plačani vnaprej. Plača se lahko tudi v znakah. Na vprašanje odgovarja uprava le, če je vprašanje priložena znamka za odgovor ter manipulacijska pristojbina (2 Din).

Mali oglasi
Za „Dopolnjenje“ in „Ženitve“ se računa vaaka beseda 1 Din. — Priročje se je mali oglasi, ki so plačani vnaprej. Plača se lahko tudi v znakah. Na vprašanje odgovarja uprava le, če je vprašanje priložena znamka za odgovor ter manipulacijska pristojbina (2 Din).

Kontoristka
večja slovenska nemščina po možnosti tudi italijanščina ter raznih pisarniških del, se išče. — Naslov pove uprava „Jutra“. 2021

Sofer-mehanik
se sprejme pri trditvi Marko Rosenberg, Ljutomer. 1950

Šivilja
(iščejo)
Ekonom
absolvent dvoletne kmetijske šole, z večletno prakso, tebi primerne službe. — Cenjen ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Kmetijska šola“. 3086

Trgovski sotrudnik
15 let v mestu ali splošni trgovini. Je razno volične prost in nastopi lahko takoj. Cenjene ponudbe pod „Stalna moč“ na upravo „Jutra“. 3083

Reduirani uradnik
s 15 leti službe, vešč 4 jezikov, išče primerne službe. Nastopi takoj. Ponudbe pod „Reduiran“ na upravnstvo „Jutra“. 2103

Natakarica
pridna, poštena (ter vestrast) osoba, izurjena, išče službo, ali vzame tudi gostilno v najem. Proti odškodnini po dogovoru. Naslov pove uprava „Jutra“. 2095

Pekovski pomočnik
ramec, trenen in zanesljiv, išče stalno službo kot kuhinjski delavec ali poslovodja. Pisarne ponudbe pod „Zanesljiv“ na podružnico „Jutra“, Maribor. 3076

Učenka
14 let stara, ki ima 8 ljudskih razredov, išče mesto v trgovini. Ponudbe pod šifro „Učenka 1815“ na upravo „Jutra“. 2038

Pomožnega sluga
mesto sprejemni, ali kaj primernega. Sem zdrav in imam veselje do dela. Ponudbe pod „Pomožni sluga“ na upravo „Jutra“. 2008

Trgovski sotrudnik
manufakturni s dolgoletnimi spričevali tehi mesta trg. sotrudnika ali petnika. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „J. O.“. 1903

Šivilja
gre na dom šivati. — Naslov pove uprava „Jutra“. 1933

Prodajalica
prosvetne stroke, se sprejme. Ponudbe na upravnstvo „Jutra“ pod šifro „Spečerija“. 2037

Krepkega vajenca
je mlinske obrt, sprejme. Resman, Zaprče, p. 2031

Za bono
je izobrazbeno deklico ali mlado, rođena s tremi otroci (4-7 let) v Zemunu. Znanje vseh jezikov. Je št. plaša. Oskrbu v hiši. Plaša. Proti poroki dogovorjena. Ponudbe pod šifro „Zemuni“ na upravo „Jutra“. 2054

Kontoristka
večja slovenska nemščina po možnosti tudi italijanščina ter raznih pisarniških del, se išče. — Naslov pove uprava „Jutra“. 2021

Sofer-mehanik
se sprejme pri trditvi Marko Rosenberg, Ljutomer. 1950

Šivilja
(iščejo)
Ekonom
absolvent dvoletne kmetijske šole, z večletno prakso, tebi primerne službe. — Cenjen ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Kmetijska šola“. 3086

Trgovski sotrudnik
15 let v mestu ali splošni trgovini. Je razno volične prost in nastopi lahko takoj. Cenjene ponudbe pod „Stalna moč“ na upravo „Jutra“. 3083

Reduirani uradnik
s 15 leti službe, vešč 4 jezikov, išče primerne službe. Nastopi takoj. Ponudbe pod „Reduiran“ na upravnstvo „Jutra“. 2103

Natakarica
pridna, poštena (ter vestrast) osoba, izurjena, išče službo, ali vzame tudi gostilno v najem. Proti odškodnini po dogovoru. Naslov pove uprava „Jutra“. 2095

Pekovski pomočnik
ramec, trenen in zanesljiv, išče stalno službo kot kuhinjski delavec ali poslovodja. Pisarne ponudbe pod „Zanesljiv“ na podružnico „Jutra“, Maribor. 3076

Učenka
14 let stara, ki ima 8 ljudskih razredov, išče mesto v trgovini. Ponudbe pod šifro „Učenka 1815“ na upravo „Jutra“. 2038

Pomožnega sluga
mesto sprejemni, ali kaj primernega. Sem zdrav in imam veselje do dela. Ponudbe pod „Pomožni sluga“ na upravo „Jutra“. 2008

Trgovski sotrudnik
manufakturni s dolgoletnimi spričevali tehi mesta trg. sotrudnika ali petnika. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „J. O.“. 1903

Šivilja
gre na dom šivati. — Naslov pove uprava „Jutra“. 1933

Prodajalica
prosvetne stroke, se sprejme. Ponudbe na upravnstvo „Jutra“ pod šifro „Spečerija“. 2037

Krepkega vajenca
je mlinske obrt, sprejme. Resman, Zaprče, p. 2031

Za bono
je izobrazbeno deklico ali mlado, rođena s tremi otroci (4-7 let) v Zemunu. Znanje vseh jezikov. Je št. plaša. Oskrbu v hiši. Plaša. Proti poroki dogovorjena. Ponudbe pod šifro „Zemuni“ na upravo „Jutra“. 2054

Mala opremljena soba
s posameznim vzhodom v sredini mesta, se odda gospodu. — Naslov pove uprava „Jutra“. 3084

Mesečna soba
se odda mirnemu gospodu s 1. februarjem. Naslov pove uprava „Jutra“. 2107

Na stanovanje
sprejemno dva dijaka. Naslov pove uprava „Jutra“. 2130

Mlajši dijak(-inja)
ali gospodinja, se sprejme blizu Tabora na stanovanje in hrano, istotam se sprejme gospod na hrano. — Naslov pove uprava „Jutra“. 2051

Prizna soba
s električno razsvetljavo in po možnosti prostim vzhodom, se išče v sredini mesta. — Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Zračna“. 2047

Gospodinja
išče malo in tedno sobico, event. gre kot sostanovalka, če morete s zajtrkom. — Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Sobica 3“. 2045

Lepo opremljeno sobo
s električno razsvetljavo in po možnosti prostim vzhodom, se išče v sredini mesta. — Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Soliden“. 2080

Opremljena soba
za dve osebi, če morete s klavirjem, se išče. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod šifro „S. G.“. 1973

Skoraj novo hišo
ki stoji ob okrajni cesti in na najbolj prometnem prostoru v Trbovljah, prodam za nizko ceno. Priprava je za trgovino ali obrt. Cena in drugi podatki se izvejo pri lastniku Jurju Perencu, zidar, mojster, Trbovlje II. 3078

Pozor, avstr. državljani
Zamenja se lepo posvetilo v večji vasi blizu Pilberka, Koroske, površino nad 40 ha, dve hiši, dva hleva, do pred kratkim s gostilno in trgovino, za polovico manjše v Sloveniji, event. se prodaja. — Poljskita daje: I. Krošover, Grua pri Prevaljah. 1916

Stanovanjska hiša
Na Bregu št. 21 (predmestje Ptuj) s gospodarskim poslovanjem in stanovanjem za oskrbnika, lepim vrtom in enim orolom njive. Je poceni in nad ugodnimi pogoji napredni. — Samo resnim kupcem brez posredovalcev daje poslastila lastnik Fran Jurcek, pekarna, Sv. Ilj, Slov. Gorice. 1910

Nova vila
v Ljubljani, moderno urejena, se prodaja po ugodnih pogojih. Doplate pod „Priloznost“ na upravo „Jutra“. 1937

Na stanovanje
se sprejme gospod. — Naslov pove uprava „Jutra“. 3085

Snažna soba
s dvema posteljnima, se odda. Naslov pove uprava „Jutra“. 2032

Na stanovanje
event. s hrano, se sprejme gospod. Naslov pove uprava „Jutra“. 2108

Sobico
račno in svetlo, oddam kakoli šivilji ali enaki in pokleni šeniki. Gledališka ulica št. 7, III. naravnost. 2100

Lokali
Gostilno v Ljubljani
beli vzeti na račun ali v najem gospodinja. Cenj. doplate na upravo „Jutra“ pod šifro „Gostilna v najem“. 2106

2 pisarniška lokala
vredni mesta, se oddajata, ako se odkupi inventar. — Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Inventar“. 2061

Ženitve
Vdovec
s 2 dekletoma, izobražen in vsakomizikalčen, poz. hile in podjetja v nekem lepem mestu, s premoženjem pol milijona dinarjev, se želi v svrhu ženitve seznaniti s lično gospodinjico, ki je blagoga srca, dobra gospodinja, ter ima primerne premoženje. — Pisna, ako morete v nemškem jeziku s sliko in polnim imenom, je poslati pod šifro „Fidelitas et veritas“ na upr. „Jutra“. 2064

Ženitna ponudba
vdovec brez otrok, hilen posrednik in obrtnik, se želi seznaniti s gospodinjico, ozir. vdan v starosti do 45 let v svrhu ženitve. One s premoženjem imajo prednost. — Le resne ponudbe na upravnstvo „Jutra“ pod „Skorajšnja ženitve“. Tajnost strogo zadržana. 2046

Dva obrtnika
želita znanja z dvema gospodinjicama od 18-24 let v svrhu ženitve. Le resne ponudbe če morete s sliko, pod šifro „Zdravje in srečo“ na upr. „Jutra“. 2046

Dopolnjenje
Ljubše srce
dvignite pisma v upr. „Jutra“

Jana in Romea!
Zakaj ne odgovorita? — I. Z. 2101

Mlad zapuščen opat
bi dopisoval s dekletom, ki ima dobro spričevalo o preteklosti. Ponudbe na upravo „Jutra“ (s sliko) pod šifro „Opat“. 2104

Snežinka bela,
mraka, jedena,
kdo bi jo ujel,
da bi jo imel
pod srcem?
Na upr. „Jutra“ pod šifro „Snežinka“. 2054

Kapital
100-200.000 posojila
ali družabnika za se vpletajo v trgovino v sredini mesta se išče. — Ponudbe pod šifro „Sigurnost“ na upravnstvo „Jutra“. 2056

Trgovski(ke), zasebniki!
Dobrodošla trgovina s mešanim blagom v Mariboru, na najbolj prometni cesti, išče sodružbenika(ce) s 50.100 do 100.000 Din ali več prosti vključni za posvetilo in s polovico udeležbo na dobičku, ozir. se prodaja pod ugodnimi pogoji. — Cenj. ponudbe pod „A. Brinar“, Maribor, hotel Meren ali Ljubljana, hotel Union, kjer sem v nedeljo dne 27. I. m. oči 11-16 ure in se lahko osebno govori. 2112

Prijatelji vrtinarstva
se vabijo k pristopu v društvo „Vrtinarska šola“. 2092

Prašček
tri meseca star, se da v rejo, najraje v kuh. mlini. Aleksandrova cesta 16/I. 2129

DOMOVINA
Upravnstvo „DOMOVINE“ v Ljubljani, Prešernova ul. 54
Telefon št. 26.
Tednik za deželane
Uredništvo „DOMOVINE“ v Ljubljani, Miklošičeva c. 16
Telefon št. 72

Izhaja v 10.000 izvodih

«Domovina» zahaja v Sloveniji na vse pošte, v vse občine in vsako vas.

«Domovina» je najbolj priljubljen ljudski list, ki gre iz rok v roke in ga vidite čitati skoraj v vsaki slovenski kmečki in obrtniški hiši.

«Domovina» je najcenejši in najboljši inseracijski organ. Priznana je, da imajo njegovi oglasi največji uspeh.

Tarifa za inserate zmerana.

Dopisi na upravo «Domovine» v Ljubljani, Prešernova ulica št. 54.

